

Gjøvik, 26. november 2012.
J.nr./referanse: 14-12/NL/ks

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Birgit Felde Sevaldrud
Linn Haugseth Kind
Kjartan Th. Stensvold
Hans Moon
Thor Lium

Innkallingen er også sendt:

Ordfører Liv Solveig Alfstad (møte- og talerett)
Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor (møte- og talerett)
Rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen (til orientering)

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Etter avtale innkalles det herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Mandag 3. desember 2012
Tid: Kl. 0900 – ca. 1400
Sted: Møterom 4. etasje

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.
NB! Vedlegg til sak 44 (foranalyse medisin håndtering) vil bli ettersendt.

Invitasjoner/deltakelse fra andre i møtet:

- Innlandet Revisjon IKS v/forvaltningsrevisor Tove Grini deltar fra møtestart i f.m. sak 44 (forundersøkelse medisin håndtering).
- Rådmannen/barnevernleder deltar kl. 1200 i f.m. sak 48 (barnevernet):

Eventuelt forfall bes meddelt snarest til undertegnede på telefon/sms til 995 77 903, eller e-post til kjetil@kontrollutvalget.no

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenster Kjetil Solbrækken
Teknologivegen 6, 2815 Gjøvik
Tel. 995 77 903, E-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I NORDRE LAND KOMMUNE

Mandag 3. desember 2012 kl. 0900

(Møterom 4. etasje)

- SAK NR. 43/2012 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 17.09.12
- SAK NR. 44/2012 FORVALTNINGSREVISJON / FORUNDERSØKELSE:
MEDISINHÅNDTERING
Innlandet Revisjon IKS presenterer foranalysen.
- SAK NR. 45/2012 OPPFØLGING AV NY PLAN FOR FORVALTNINGREVISJON
- SAK NR. 46/2012 FORSLAG OM ENDRINGER I KOMMUNELOVENS REGLER
OM EGENKONTROLL OG KONTROLLUTVALG
- SAK NR. 47/2012 TERTIALRAPPORT 2/2012 FRA INNLANDET REVISJON IKS

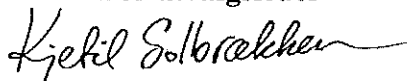
lunsj

- SAK NR. 48/2012 ORIENTERING OM BARNEVERNET I NORDRE LAND
KOMMUNE
Rådmann/barnvernsleder orienterer.
- SAK NR. 49/2012 MØTEPLAN 2013
- SAK NR. 50/2012 REFERATSAKER

Sakene behandles i lukket møte i samsvar med forskrift om kontrollutvalg § 19.

Gjøvik, 26. november 2012.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Kopi til orientering:

Administrasjonen v/rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen.
Vararepresentantene til kontrollutvalget (møter kun etter særskilt innkalling.)

Nordre Land kommune**GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 17.09.12**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.12.12	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 17.09.12

Vedlagt:

- Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 19.09.12 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Protokoll fra siste møte i kontrollutvalget legges frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Mandag 17. september 2012 holdt kontrollutvalget møte i rådhuset fra kl. 0900 til 1545.

Som medlemmer møtte:

Birgit Felde Sevaldrud, leder
Linn Haugseth Kind, nestleder
Thor Lium
Kjartan Th. Stensvold
Hans Moon (innvilget permisjon fra møtet kl. 1400).

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Ingen

Ellers møtte:

Ordfører: Liv Solveig Alfstad (sak 35).

Fra administrasjonen: Rådmann Jarle Snekkestad (sakene 35, 37 og 38), kommunalsjef John Løvmoen (sakene 37 og 38) og faggruppe økonomi v/Henriette Hovdelien (sakene 37 og 38).

Fra Innlandet Revisjon IKS: Daglig leder Bjørg Hagen (sakene 38-42) og oppdragsansvarlig revisor (regnskapsrevisjon) Heidi Holm Olafsen (sak 36).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Ordfører, kontrollutvalgets medlemmer/varamedlemmer, rådmann, Innlandet Revisjon IKS og Oppland Arbeiderblad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0900 med Birgit Felde Sevaldrud som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 34/2012

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 18.06.12

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 18.06.12 godkjennes.
---------------------------	---

SAK NR. 35/2012

**PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG
SELSKAPSKONTROLL 2012-2015**

Fra behandlingen:

Liv Solveig Alfstad og rådmann Jarle Snekkestad deltok under første del av saken. Begge var invitert til å komme med synspunkter og innspill til utkast til ny plan som var vedlagt saken, og deltok

sammen med kontrollutvalget i drøftingen av det fremlagte utkastet til ny plan.

Under andre del av saken foretok kontrollutvalget diverse justeringer av planen før saken ble avsluttet.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET: <ol style="list-style-type: none">1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2012-2015 godkjennes.2. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer, og å igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår i planen.
---------------------------	--

SAK NR. 36/2012

REGNSKAPSREVISJON: PRESENTASJON AV STRATEGI FOR REVISJON AV KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2012

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor Heidi Holm Olafsen orienterte og svarte på spørsmål.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	<ol style="list-style-type: none">1. Revisors presentasjon av hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for revisjon av kommuneregnskapet for 2012 tas til orientering.2. Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering av sin uavhengighet til kommunen tas til orientering.
---------------------------	--

SAK NR. 37/2012

HALVÅRSRAPPORT 2012 – STATUS PR. 30.06.12 FOR NORDRE LAND KOMMUNE

Fra behandlingen:

Rådmann Jarle Snekkestad, kommunalsjef John Løvmoen og faggruppe økonomi v/Henriette Hovdelien orienterte og svarte på spørsmål.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Halvårsrapport 2012 – status pr. 30.06.12 for Nordre Land kommune tas til orientering.
---------------------------	--

SAK NR. 38/2012

SELVKOST: ORIENTERING OM REGLELVERKET OG KOMMUNES PRAKTISERING AV BESTEMMELSENE

Fra behandlingen:

Kommunalsjef John Løvmoen orienterte og svarte på spørsmål. Rådmann Jarle Snekkestad supplerte.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Rådmannens presentasjon av regelverket for selvkost og kommunens praktisering tas til orientering.
---------------------------	--

SAK NR. 39/2012

**SAMMENLIGNING ("BENCHMARKING") AV
KOMMUNENS REVISJONSKOSTNADER MED ANDRE
KOMMUNER**

Fra behandlingen:

Hans Moon ble innvilget permisjon fra møtet før behandling av saken. Kontrollutvalget bestod etter dette av fire medlemmer.

Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder Bjørg Hagen presenterte sammenligningen.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Sammenligning av kommunens revisjonskostnad for 2011 med andre kommuner tas til orientering, herunder at kommunens kostnader til regnskapsrevisjon ligger omkring på gjennomsnitt for kommunene i sammenligningen.
---------------------------	--

SAK NR. 40/2012

**OPPDRAGSAVTALE MED INNLANDET REVISJON IKS
FOR 2013**

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder Bjørg Hagen ga en kort presentasjon av oppdragsavtalen.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS for 2013 godkjennes.
---------------------------	--

SAK NR. 41/2012

KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2013

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:	
	Budsjett for kontroll og revisjon (ansvar 1121, tjeneste 1100), fastsettes med en økonomisk ramme på kr. 1 051 000 med følgende fordeling:	
	Kto	Konto
	10800	Fast godtgjørelse
	10801	Møtegodtgjørelse
	10802	Tapt arb.fortjeneste
	10990	Arb.giveravgift
	11001	Aviser/tidsskrifter/faglitteratur
	11151	Beverting møter
	11205	Tjenestefrikjøp
	11501	Opplæring/kurs
		Beløp
		20 000
		7 000
		15 000
		6 000
		6 000
		3 000
		20 000
		20 000

11600	Kjøregodtgjørelse	3 000
13709	Kjøp av tjenester fra private (kjøp av sekretærtjenester)	160 000
13750	Kjøp av tjenester fra interkommunalt selskap (Innlandet Revisjon IKS)	791 000
14290	Momskompensasjon (utgift)	40 000
17290	Momskompensasjon (inntekt)	- 40 000
	Totalt	1 051 000

SAK NR. 42/2012

IGANGSETTING AV FORUNDERSØKELSER MV.

Fra behandlingen:

Med bakgrunn i diskusjoner under sak 35 (plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015) ble ny sak vedr. igangsetting av forundersøkelser, enstemmig satt opp på sakslista.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	<p>1. Det bestilles følgende fra Innlandet Revisjon IKS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selvkost: Det bes om en presentasjon fra regnskapsrevisor om regelverket for selvkost og de vurderinger som er gjort for å kontrollere kommunens praksis på området. • Medisinhåndtering: Med bakgrunn i forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 bes det om at det gjennomføres en foranalyse på området. • Oppfølging av politiske vedtak: Med bakgrunn i forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 bes det om å gjennomføre en kartlegging og vurdering av rådmannens system for oppfølging av politiske vedtak, herunder rapportering av dette til politisk nivå. <p>2. Rådmannen og barnevernleder inviteres til neste møte for å orientere om situasjonen i barnevernet i Nordre Land kommune.</p>
---------------------------	---

Dokka, 17. september 2012.

Birgit Felde Sevaldrud
leder

RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 17. september 2012.

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær
tlf. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

NESTE MØTE

Dato: MANDAG 3. DESEMBER 2012
Tidspunkt: KL. 0900
Aktuelle saker:

- *Selvkost: Presentasjon av regelverk og kommunens praktisering (v/Innlandet Revisjon IKS)*
- *Foranalyse: Medisinhåndtering (v/Innlandet Revisjon IKS)*
- *Barnevernet i N.Land kommune (orientering v/rådmannen)*
- *Forslag om endringer i kommuneloven vedr. kontrollutvalg*
- *Møteplan for 2013*

Saker til oppfølging senere:

- *Investeringer over flere år – budsjettering, styring og rapportering/presentasjon til k.styret (jf. kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2011)*
- *Synliggjøring av kontrollutvalgets arbeid (diverse tiltak, jf. vedtak i møte 28/11-11)*

Bestilte undersøkelser og revisjonsprosjekter (Innlandet Revisjon IKS):

- *Revisjonsrapport: Oppfølging av politiske vedtak (vedtak ku-sak 42/12)*

Møteplan for 2012:

- Mandag 06.02.12 kl. 0900
 - Mandag 26.03.12 kl. 0900
 - Mandag 23.04.12 kl. 0900
 - Mandag 18.06.12 kl. 0900
 - Mandag 17.09.12 kl. 0900
 - Mandag 03.12.12 kl. 0900
-

Nordre Land kommune**FORVALTNINGSREVISJON/ FORUNDERSØKELSE:
MEDISINHÅNTERING**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.12.12	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Foranalyse medisinhandling (Innlandet Revisjon IKS)

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:**SAKSOPPLYSNINGER:**

Saken er en oppfølging av kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 og bestilling i kontrollutvalgets møte 17.09.12 (vedtak sak 42/2012):

Det bestilles følgende fra Innlandet Revisjon IKS:

- **Medisinhandling:** Med bakgrunn i forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 bes det om at det gjennomføres en foranalyse på området.

Innlandet Revisjon IKS har gjennomført foranalysen, og er invitert til å presentere denne i møtet.

Hensikten med foranalysen er å få et bedre beslutningsgrunnlag for å gå videre med en hovedanalyse/et hovedprosjekt. Hvorvidt man ønsker å gå videre eller ikke er en drøftingssak, og saken legges derfor frem uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015:

Temaet medisinhandling fremgår under det prioriterte området "Helse og omsorg". Dette er beskrevet slik i plandokumentet:

<p>Helse og omsorg</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stort område som berører mange. • Statistikk over avvik viser mye feilmedisinering. • Stort politisk fokus <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan fungerer inntaksprosessen ved behov for sykehjems plass? <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hvordan kommuniseres ”ventelister” med søkerne/pårørende? ➤ Tildelingskontoret bistår i søknadsprosessen, samtidig som tjenester tildeles? Hvordan håndteres denne dobbeltrollen? • Medisinhåndtering: Er det etablert tilfredsstillende rutiner, og fungerer disse som forutsatt?
-------------------------------	---

Nordre Land kommune**OPPFØLGING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2012-2015**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.12.12	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:**SAKSOPPLYSNINGER:**

Etter en lengre prosess ble kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015 behandlet i kontrollutvalgets møte 17/9-12 og i kommunestyret den 23/10-12. Kontrollutvalgets innstilling i saken ble vedtatt av et enstemmig kommunestyre:

1. *Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2012-2015 godkjennes.*
2. *Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer, og å igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår i planen.*

Før bestilling av revisjonsprosjekt kreves normalt supplerende undersøkelser, ut over de som ble gjort i forbindelse med etablering av planene. Evt. igangsetting av forundersøkelser ble også drøftet i forrige møte (17/9-12) i sak 42/12, der det ble fattet slikt vedtak:

1. *Det bestilles følgende fra Innlandet Revisjon IKS:*

- **Selvkost:** *Det bes om en presentasjon fra regnskapsrevisor om regelverket for selvkost og de vurderinger som er gjort for å kontrollere kommunens praksis på området.*
- **Medisinhåndtering:** *Med bakgrunn i forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 bes det om at det gjennomføres en foranalyse på området.*
- **Oppfølging av politiske vedtak:** *Med bakgrunn i forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 bes det om å gjennomføre en kartlegging og vurdering av rådmannens system for oppfølging av politiske vedtak, herunder rapportering av dette til politisk nivå.*

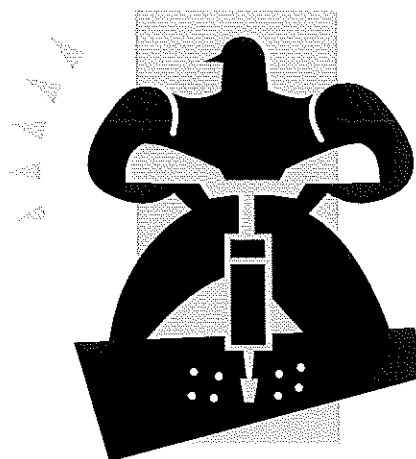
2. *Rådmannen og barnevernleder inviteres til neste møte for å orientere om situasjonen i barnevernet i Nordre Land kommune.*

Om det er hensiktsmessig å igangsette ytterligere forundersøkelser nå er en vurderingssak, og saken legges derfor frem til drøfting uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL

2012-2015

Behandlet i kontrollutvalget: 17.09.12
Vedtatt av kommunestyret:

INNHold

1.	INNLEDNING	3
2.	PLANPROSESSEN	3
3.	FORVALTNINGSREVISJON	4
3.1	HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?	4
3.2	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER	5
4.	SELSKAPSKONTROLL	10
4.1	HVA ER SELSKAPSKONTROLL?	10
4.2	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER	11

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget utfører på vegne av kommunestyret det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen, herunder påser at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalgets oppgaver kan i hovedsak deles i tre områder:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

I *forskrift om kontrollutvalg* går det frem at kontrollutvalget skal lage en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Planene skal vedtas av kommunestyret, som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Selv om forvaltningsrevisjon og selskapskontroll er to ulike kontrolloppgaver har kontrollutvalget valgt å samle de to planene i samme dokument.

2. PLANPROSESSEN

I forskrift om kontrollutvalg går det frem at plan for forvaltningsrevisjon

”skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter”.

I tillegg til å legge vekt på risiko- og vesentlighet i sitt arbeid med prioritering av områder/tema for kontroll, har kontrollutvalget også lagt vekt på følgende:

- Prosjektets potensielle bidrag til å skape forbedringer i forvaltningen
- Politisk aktualitet og interesse
- Betydningen de offentlige tjenestene har for brukerne/innbyggerne
- Gjennomførbarhet (praktisk og økonomisk)
- Erfaringer fra andre kommuner

Utfordringen med den overordnede analysen er å sikre at analysen er tilstrekkelig overordnet, slik at man får et oversiktsbilde av hele den kommunale virksomheten, samtidig som den går tilstrekkelig dypt til å danne et meningsfullt grunnlag for prioritering av konkrete områder. Ved valg av metode og opplegg for overordnet analyse er disse hensynene balansert opp mot kontrollutvalgets budsjettmidler.

Den overordnede analysen ble gjennomført som en prosess i kontrollutvalget. Som grunnlag for risiko- vesentlighetsvurderingen er det innhentet kunnskap fra en rekke kilder, bl.a.:

- Kommunale planer og rapporter (handlingsplan, økonomiplan, årsrapporter mv.)
- Tilgjengelig statistikk (i hovedsak kostra-tall)
- Gjennomførte revisjonsprosjekter/evalueringer i andre kommuner
- Avisomtale
- Foranalyse av utvalgte områder.

Det er også gjennomført samtaler med ordfører og rådmann for å få synspunkter på utvalgets arbeid med ny plan.

3. FORVALTNINGSREVISJON

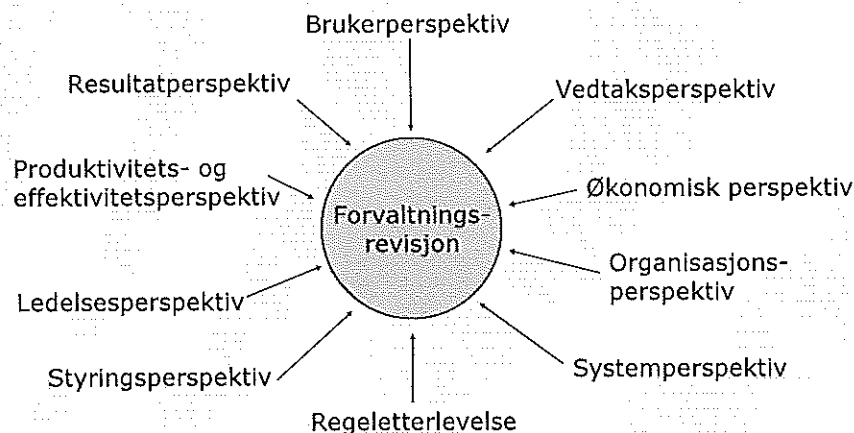
3.1 HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?

Kommuneloven § 77 nr 4 beskriver forvaltningsrevisjon slik:

”... .. systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.”

I en forvaltningsrevisjon kan man ha flere forskjellige perspektiver. Hvilket perspektiv man legger hovedvekten på avhenger av intensjon med undersøkelsen.

Mulige perspektiver

På grunn av at tema og vurderingstype kan spenne vidt, stilles det store krav til både metode- og fagkunnskap hos den som skal gjennomføre revisjonen.

3.2 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER

Prioriteringene er delt inn i prioriterte og uprioriterte tema/områder. Det prioriterte områdene vil med stor sannsynlighet bli prioritert i løpet av valgperioden, mens de uprioriterte områdene vil bli vurdert, men er noe mer usikre.

Prioriterte områder/tema	Kommentarer
<p>Helse og omsorg</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stort område som berører mange. • Statistikk over avvik viser mye feilmedisinering. • Stort politisk fokus <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan fungerer inntaksprosessen ved behov for sykehjemsplass? <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hvordan kommuniseres ”ventelister” med søkerne/pårørende? ➤ Tildelingskontoret bistår i søknadsprosessen, samtidig som tjenester tildeles? Hvordan håndteres denne dobbeltrollen? • Medisin håndtering: Er det etablert tilfredsstillende rutiner, og fungerer disse som forutsatt?
<p>Byggesak- /planavdelingen</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig område for kommunen. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er planprosessene effektive? • Er prosjektstyringen tilfredsstillende? • Det er mange planer i Nordre Land kommune. Hvordan blir vedtakene/planene fulgt opp? • Hvordan henger kapasitet og ambisjonsnivå sammen? • Forholdet til reguleringsplaner og reguleringsbestemmelser i fm. adm.vedtak/innvilgelse av dispensasjonssøknader.
<p>Innkjøp</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplekst område – stor iboende risiko for svikt • Stikkprøver har vist indikasjoner på svikt i f.m. mangelfull konkurranse og dokumentasjon av anskaffelser <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overholdelse av lov om offentlige anskaffelser

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av revisjonsrapporten "Innkjøp – overholdelse av lov om offentlige anskaffelser" fra 2010 • Er målet med sentralisert innkjøpsavdeling er nådd (fellesprosjekt med kommunene i Gjøvikregionen).
Oppfølging av politiske vedtak	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En av hovedoppgavene for rådmannen/administrasjonen. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering av rådmannens system for oppfølging av politiske vedtak (fokus på rapportering) • Etterprøving av oppfølging av konkrete vedtak (stikkprøver)
Flyktingtjenesten	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flyktingtjenesten begynner å bli stor i Nordre Land kommune. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluering av måloppnåelse. • Oppfølging av politiske vedtak på området.
Selvkostområdene	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplekst regelverk i f.m. beregning av selvkost • Avgiftsnivå stor interesse i befolkningen og media • Stor politisk interesse <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etterleves regelverket; er det selvkost? • Får innbyggerne det de betaler for? • Drives selvkostområdene effektivt? • Foretas det beregninger for alle aktuelle områder?
Eiendomsforvaltning	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krevende område for de fleste kommuner. • Betydelig økonomi. • Kommunen har et ikke ubetydelig vedlikeholdsetterslep. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organisering • Planlegging, styring og kontroll? • Effektivitet og ressursbruk?

	<ul style="list-style-type: none"> • Forsvarlig vedlikehold?
Varsling	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig element i kommunens system for intern kontroll mht.forbedring og læring. • Lovpålagt varslingsordning fungert noen år (krav i arbeidsmiljøloven mht. varsling fra ansatte) <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen en tilfredsstillende varslingsordning og fungerer den? • Hva med varsling fra eksterne, hvem håndterer dette? • Hvordan håndteres anonymitet? • Må ses i sammenheng med temaet intern kontroll og avvikshåndtering.
Intern kontroll	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rådmannen har ansvar for å ha ”betryggende kontroll”, jf. kommunelovens § 23. Ansvar er betydelig, dvs. et vesentlig område å ha kontroll/styring med. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risikovurderinger (integrering av risikostyring som del av et helhetlig internkontrollsystem) • Avviksrapportering og avvikshåndtering • Tertialrapportering og styring (budsjettjusteringer benyttes ikke gjennom året, styrer på prognoser)

Andre aktuelle områder/tema	Kommentarer
Samhandlings-reformen	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betydelig reform med store konsekvenser for flere tjenesteområder i kommunen. • Stor politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • På kort sikt: Økonomirutiner • På lengre sikt: Måloppnåelse, oppfølging av inngåtte avtaler med Sykehuset Innlandet, økonomi/finansiering <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. kontroller må koordineres/samordnes med evt. andre aktører som evaluerer ordningen. Felles revisjonsprosjekt i Gjøvik-regionen i slutten av valgperioden?

<p>Barnevern</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stor økning i utgifter på området de siste årene (2008-2012) • Høyt sykefravær blant de ansatte innenfor tjenesten (2012). • Nasjonale tilsyn viser svikt på flere områder innenfor barnvernstjenesten i norske kommuner. • Tilsyn fra Fylkesmannen i 2011 avdekket svakheter i rutiner for oppfølging og evalueringer. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av tilsyns- og revisjonsrapporter <ul style="list-style-type: none"> ➢ Tilsynsrapport (Fylkesmannen, 2011). ➢ Revisjonsrapporten "Samhandling mellom barnevernet og barnehagene" (kontrollutvalget/Innlandet Revisjon IKS, 2010) • Evaluering av tiltakssiden, evt. sammenligning med andre kommuner. • Effekt av opptrappingen av barnevernet, herunder prosjektstillinger.
<p>Sykefravær</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høyt sykefravær (økt fra 2010 til 2011). • Fravær hos ansatte har stor betydning for kommunes tjenesteyting. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årsaker: Hvorfor er fraværet så høyt? • Tiltak: Hva gjøres? I hvilken grad jobber kommunen med forebygging? • Effekter: Hvilke effekter har tiltakene som iverksettes? • Kommunen oppfylning av IA-avtalen (Inkluderende Arbeidsliv) <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En eventuell kontroll på området kan vurderes som et samarbeidsprosjekt i Gjøvikregionen.
<p>Beredskapsplaner og ROS-analyse</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesentlig område for kommunen. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføres rullering av beredskapsplan og risiko- og sårbarhetsanalyser som forutsatt? (beredskapsplanen skal følge kommuneplanperioden, mens tiltak/ROS-

	<p>analyse vurderes årlig)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samfunnssikkerhet. <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. kontroller må koordineres/samordnes med fylkesmannes tilsynsrolle. • Vannleveranser i Nordre Land kommune: Er det gjennomført tilfredsstillende risikovurderinger? <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. kontroll vurderes i slutten av valgperioden.
Bruk av kostra-tall	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økende bruk av kostra til sammenligning mellom kommuner og til statlig styring. • Behovet for pålitelige tall er økende. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan brukes Kostra tallene i kommunen? • Benyttes kostra aktivt til læring og forbedring? • Lærer vi av tidligere år? • Hvorfor er det fortsatt påstander om feilrapportering på enkelte enheter (helsesøster)?
Facebook/ sosiale medier	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunens bruk av sosiale medier? • Etterlevelse av retningslinjer?
Administrativ organisering	<p>2 nivå modell. Rådmann – Enhetsledere.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evaluering av flat struktur
IKT og informasjonssikkerhet	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesentlig område for kommunen, da bruk av IKT benyttes i større eller mindre grad innenfor alle tjenesteområder. • Risiko for svikt kan få store konsekvenser. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informasjonssikkerhet, herunder etterlevelse av personopplysningsloven.

Kommentar:

Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige undersøkelser på eget initiativ dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt over.

Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.

Før igangsetting/bestilling av et revisjonsprosjekt vil kontrollutvalget vurdere å foreta en foranalyse som endelig beslutningsgrunnlag for gjennomføring.

4. SELSKAPSKONTROLL

4.1 HVA ER SELSKAPSKONTROLL?

Selskapskontroll er en ny oppgave for kontrollutvalget, som ble inntatt ved lov- og forskriftsendring 01.07.04.

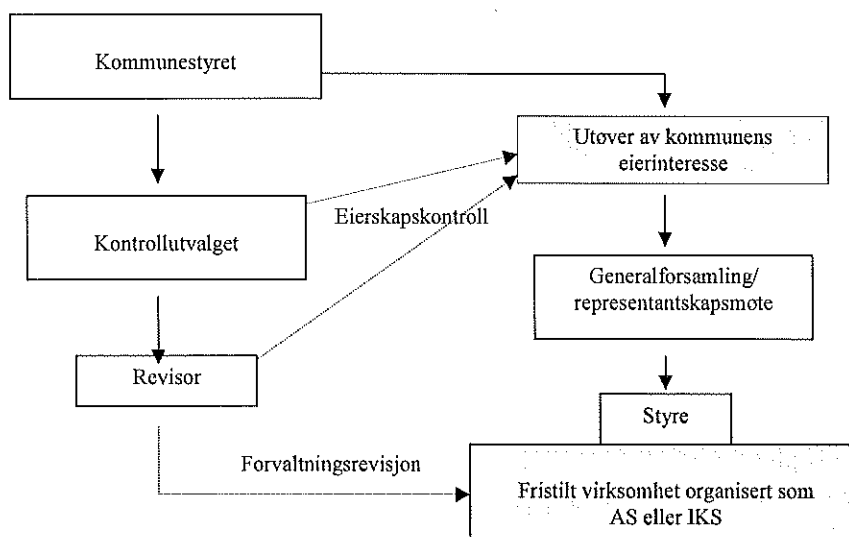
Kommuneloven § 77 nr 5 sier følgende:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.”

Forskrift om kontrollutvalg § 14 beskriver selskapskontroll slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).”

Ovenstående beskriver selskapskontrollens obligatoriske del. Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon (frivillig). Oppgavene kan illustreres slik:

Bestemmelsene om selskapskontroll må ses i sammenheng med kontrollutvalgets rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet, jf. kommuneloven § 80. Disse bestemmelsene er gitt med tanke på interkommunale selskaper og aksjeselskaper.

4.2 PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER

Kontrollutvalget prioriterer følgende i sitt arbeid med selskapskontroll:

Område/selskap	Kommentar
Eierstyring i Nordre Land kommune	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generelle utfordringer/risiko knyttet til styring av fristilte selskaper • Politisk interesse <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overholdelse av kommunens vedtatte eierskapspolitikk.
Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS	<p>Hovedbegrunnelse for valg av selskapet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyopprettet selskap. <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etterlevelse av aktuelle lover, regler og retningslinjer for virksomheten, herunder eiernes målsettinger og selskapets vedtekter.
VOKKS AS	<p>Hovedbegrunnelse for valg av selskapet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eierskap med stor økonomisk betydning • Politisk interesse <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Foranalyse gjennomføres for å avdekke aktuelle kontrollområder.

Kommentar:

Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige undersøkelser på eget initiativ dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt over.

Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.

Før igangsetting/bestilling av en selskapskontroll vil kontrollutvalget vurdere å foreta en foranalyse som endelig beslutningsgrunnlag for gjennomføring.

Ved kontroll av selskaper som kommunen eier i samarbeid med andre kommuner vil kontrollutvalget søke å koordinere/samordne sine kontroller med kontrollutvalgene i de øvrige deltakerkommunene.

Dokka, 17. september 2012.

Birgit Felde Sevaldrud
leder av kontrollutvalget

Nordre Land kommune**FORSLAG OM ENDRINGER I KOMMUNELOVENS REGLER OM EGENKONTROLL OG KONTROLLUTVALG**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.12.12	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kap. 4 i Prop. 119L (2011-2012) – Endringer i kommunelova m.m. (egenkontroll mv.)

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Departementets forslag om endringer i kommunelovens regler for egenkontroll mv. tas til orientering.
2. Kontrollutvalget ber om ny orientering etter at forslaget er stortingsbehandlet.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget er tidligere orientert om at departementet har jobbet med endringer av kommunelovens regler for egenkontroll. Det foreligger nå et forslag, og kontrollutvalget orienteres herved om hovedtrekkene i forslaget og prosessen videre.

Forslaget, fremmet i Prop. 119 L, ble lagt frem i mai 2012. Arbeidet kommer som en del av oppfølgingen av rapporten "85 anbefalinger for å styrke kommunal egenkontroll", fra 2009.

1. Kort om departementets forslag av direkte betydning for kontrollutvalget:

- **Åpne møter i kontrollutvalget:**
Det foreslås å endre loven slik at møtene blir åpne, dvs. at regelen om lukkede møter i kommunelovens § 77 nr. 8 fjernes.
- **Tidspunkt for valg av kontrollutvalg:**
Det foreslås å lovbestemme at kontrollutvalget skal velges i konstituerende kommunestyremøte.
- **Valgbarhet til kontrollutvalget:**
Det foreslås at det presiseres i lovverket at også medlemmer av kommunestyrekomiteer er utelukket fra valg til kontrollutvalget. Dette er relevant i de kommunene som har valgt komite-modellen i kommunelovens § 10a.
- **Tallet på medlemmer i kontrollutvalget:**
Det foreslås ingen endring i minimumsantallet, dvs. at kravet er minimum tre medlemmer. I høringsutkastet foreslo departementet å endre kravet til antall medlemmer til fem medlemmer.
- **Hensynet til kontrollutvalgets uavhengighet:**
 - **Særskilte retter for mindretallet i kontrollutvalget?**
(drøftet: ingen lovforslag om dette)
 - **Hvem skal ha flertallet i kontrollutvalget?**
(drøftet: ingen lovforslag om dette)
 - **Bør personer tilknyttet kommunale selskaper kunne velges i kontrollutvalget?** Selv om et stort mindretall ønsket å utelukke styremedlemmer og ledere i kommunalt eide selskaper, har departementet kommet frem til at de ikke ønsker å lovregulere dette. Det vil da være de alminnelige reglene i forvaltningsloven om habilitet (§ 6) som regulerer dette. Dersom selskapet er part i en sak (konkret kontroll rettet mot selskapet, eller kommunens behandling av planen for gjennomføring av selskapskontroll), vil ledere og styremedlemmer bli inhabile, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd, bokstav e.

2. Kort om prosessen:

Fra Kommunal- og regionaldepartementet:

- Grunnlag for saken: Prop. 119 L (2011-2012)
- Fremmet i statsråd 25.05.2012
- Referert 29.05.2012
- Tildelt komité 29.05.2012

Kommunal- og forvaltningskomiteen:

- Høring planlagt 08.11.2012
- Anmodningsfrist: 30.10.2012, kl. 23.59
- Saksordfører: Hilde Magnusson (A)

UTDRAG FRA PROP. 119-L (2011-2012)

Endringar i kommunelova m.m. (eigenkontroll mv.)

3 Kontrollutvalet

3.1 Opne møte i kontrollutvalet

3.1.1 Gjeldande rett

Kommunelova § 77 nr. 8 slår fast at møte i kontrollutvalet skal haldast for lukka dører dersom ikkje utvalet sjølv har bestemt noko anna. Kontrollutvalet kan likevel aldri ha opne møte dersom det skal handsame opplysningar som er underlagde teieplikt, eller dersom det skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve til ein arbeidstakar.

3.1.2 Høyringsnotatet

Arbeidsgruppa kom med denne tilrådinga (nr. 8): "Kommunelova bør endrast slik at møta i kontrollutvalet som hovudregel er opne møte. Konsekvensane for det praktiske arbeidet i kontrollutvalet bør bli nærare utgreidde, og det er behov for rettleiing til kontrollutvala før lovendinga eventuelt blir sett i verk."

Departementet viste i høyringsnotatet til at møte i folkevalde organ i utgangspunktet bør vere opne så langt som råd. Slike møte bør berre vere lukka når det ligg føre tungtvegande grunnar til det. Det er ikkje slik at alle saker som kontrollutvalet handsamar, er av ein slik karakter at det er naudsynt å lukke møtet.

Det blei også peika på at det er viktig med samanheng og konsekvens i reglane om lukking av møte. Mange saker som kontrollutvalet handsamar, vil bli sende over til kommunestyret for vidare handsaming. Ofte får vi då ein situasjon der handsaminga av ei sak går for lukka dører i kontrollutvalet, medan den same saka blir handsama i eit ope kommunestyremøte.

Departementet føreslo at kommunelova § 31 skal gjelde også for kontrollutvalet. Det inneber at møte som hovudregel skal gå for opne dører. Departementet meinte at unntaka frå opne dører i § 31 vil vere tilstrekkelege for kontrollutvalet, og kunne ikkje sjå at kontrollutvalet har særskilde behov for eigne lukningsheimlar.

3.1.3 Høyringa

Av dei som uttalar seg om spørsmålet i høyringa, går 35 instansar inn for framlegget, medan 12 instansar går heilt eller delvis imot. Dei som støttar framlegget, peikar på ulike positive verknader ved framlegget.

Fylkesmannen i Østfold uttalar:

"Fylkesmannen i Østfold er positiv til forslaget om at møter i kontrollutvalget som hovedregel skal være åpne. Vi er enig i at det gir god sammenheng og konsekvens i reglene om møteoffentlighet dersom kommuneloven §§ 31 og 31a gjøres gjeldende også

for kontrollutvalg. Fylkesmannen kan, i likhet med departementet, ikke se at kontrollutvalget har behov som tilsier at det får særskilte hjemler for lukking av møter.

Departementet har foreslått å oppheve gjeldende § 77 nr. 8. Av pedagogiske hensyn mener Fylkesmannen det samtidig bør tas inn en direkte henvisning i § 77, slik at det fremgår klart at det er reglene i §§ 31 og 31a som kommer til anvendelse, også for kontrollutvalg. At det er foreslått motsatt hovedregel av hva som gjaldt tidligere for kontrollutvalg, taler også for en slik henvisning.”

Hedmark fylkeskommune skriv i fråsegna si mellom anna:

”Fylkesrådet deler synet på at møter i folkevalgte organ i all hovedsak skal være åpne. Dersom dette ikke skal gjelde møter i kontrollutvalget bør det være reelle årsaker til det. Ved en hovedregel om åpne dører tilligger det kontrollutvalget et tydelig ansvar for å vurdere når møtene eventuelt må lukkes på grunn av taushetsbelagte forhold eller når lukking bør vurderes på grunn av andre forhold nevnt i lovens § 31. Dersom disse rutinene forutsettes ivaretatt ser ikke fylkesrådet noe til hinder for en hovedregel om åpne møter. En større åpenhet rundt kontrollutvalgsmøtene og derved en redusert ”lukkethetskultur” kan tvert imot medføre en større interesse og engasjement fra aktører utenfor utvalget selv, noe som ville være positivt.”

KS peikar på at opne møte ”er et viktig tiltak for å bedre egenkontrollen i kommunene og øke borgernes innsyn og tillit til den kommunale virksomheten”.

Haugesund kommune uttalar:

”Kontrollutvalget i Haugesund kommune har vedtatt at møtene skal holdes for åpne dører. Kommunen har god erfaring med denne praksis, og støtter departementets forslag om at § 77 nr. 8 skal oppheves.”

Nokre instansar, mellom anna *Forum for Kontroll og Tilsyn og Norges*

Kommunerevisorforbund, ynskjer ei meir omfattande drøfting av om kontrollutvalet har særskilde behov for å lukke møta.

Dei som går imot framlegget, peikar mellom anna på at høvet til å drive kontrollarbeid vil bli svekt.

Modum kontrollutvalg uttalar:

”Kontrollutvalget i Modum ser store fordeler ved å fortsette ordninga med lukkede møter, og mener at det vil være mye lettere å beholde den åpne dialogen med kommunens ansatte og administrasjon dersom møtene er lukket. Kontrollutvalget anser denne dialogen for å være av vesentlig betydning for utvalgets arbeid.”

Kontrollutvala i Ørsta, Selje, Hareid, Vanylven, Vågsøy, Ulstein, Volda og Herøy skriv mellom anna:

”I staden bør koml. § 77 nr. 8 bestå, men slik at hovudregelen blir at møta skal vere opne, men med høve for kontrollutvalet sjølv til å vedta å lukke møtet i enkelthøve ”av tilsyns- og kontrollmessige omsyn”. Lukningsvedtaket bør heller ikkje kunne prøvast etter koml. § 59 (lovlegkontroll).

Dersom det vert vedteke at møta i kontrollutvala skal vere opne og kontrollutvalet ikkje får eigen lukningsheimel, vil mulegheita til å føre tilsyn verte svekt.”

3.1.4 Framlegget frå departementet

Nokre høyringsinstansar meiner at høvet til å drive kontrollarbeid vil bli svekt dersom møta går for opne dører. Departementet kan vanskeleg sjå at dette vil bli resultatet av framlegget. Kontrollutvalet vil alltid ha plikt til å lukke møte når det ligg føre lovbestemt teieplikt, eller når

det skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve for ein arbeidstakar. I tillegg kjem dei sakene der kommunelova § 31 gjev høve til å lukke møte på grunnlag av personvern og tungtvegande offentlege interesser. Heimelen til å lukke møte i desse sakene gjev kontrollutvalet framleis høve til å diskutere ulike typar saker bak lukka dører. At fleire kontrollutval allereie i dag praktiserer ei ordning med opne møte, illustrerer at det neppe er behov for ei lovføresegn som gjev kontrollutvala høve til å halde alle møte lukka.

Departementet har merka seg at nokre høyringsinstansar meiner kontrollutvalet bør ha heimel til å lukke møte av tilsyns- og kontrollmessige omsyn, og at nokre høyringsinstansar har etterlyst meir drøfting av om kontrollutvalet har særskilde behov for å lukke møte.

Departementet meiner at ei føresegn som gjev heimel til å lukke møte av kontrollomsyn eller liknande, ikkje vil vere føremålstenleg. Dei aller fleste saker kontrollutvalet handsamar, vil ha kontrollmessige sider. Ei føresegn om til dømes "kontrollomsyn" vil kunne bli svært vidtgåande og dermed undergrave ein hovudregel om opne møte.

Handsaminga av rapportar i samband med rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll vil nok for dei fleste kontrollutval utgjere hovuddelen av saksporteføljen. Departementet har vurdert om det er sider ved desse sakene som gjer at det på generelt grunnlag bør vere høve til å lukke møtet under handsaminga i kontrollutvalet. Vurderinga til departementet er at desse sakene på generelt grunnlag neppe inneheld opplysningar som tilseier at handsaminga bør skje bak lukka dører. Departementet kan heller ikkje sjå at det ligg føre andre omsyn som tilseier at utvalet bør ha fleire unntaksheimlar enn dei som ligg i kommunelova § 31.

Eit fleirtal av høyringsinstansane som uttala seg, ynskjer å endre lova i tråd med framlegget i høyringsnotatet. Departementet trur openheit i kommunane vil medverke til at innbyggjarane får tillit til kommunen. Kontrollutvalet er eit folkevalt organ som driv kontrollverksemd. Openheit i dette organet vil kunne medverke til at innbyggjarane får tillit både til kontrollverksemda i kommunen og til kommunen sjølv. Departementet deler difor KS' syn om at opne møte er eit viktig tiltak for å auke innsynet til innbyggjarane og tilliten til den kommunale verksemda. Departementet meiner òg at det er viktig med samanheng og konsekvens i reglane om lukking av møte, slik også *Fylkesmannen i Østfold* peikar på. Dette tilseier at kontrollutvalet bør følgje dei same reglane om lukking av møte som gjeld for andre folkevalde organ.

Nokre høyringsinstansar gjev uttrykk for at teieplikta til revisor inneber at møte i kontrollutvalet vil måtte lukkast for at revisor skal kunne gje informasjon til kontrollutvalet. Teieplikta til revisor går fram av kommunelova § 78 nr. 7: "Med mindre det følger av revisjonens oppgaver etter denne lov eller forskrift gitt i medhold av nr. 8, eller den opplysningene gjelder har samtykket til at taushetsplikten ikke skal gjelde, har revisor plikt til å bevare taushet om det de får kjennskap til i sitt oppdrag for kommunen eller fylkeskommunen". Ifølgje lova § 78 nr. 5 skal resultatene av revisjonen og kontrollen som revisor gjer, rapporterast til kontrollutvalet. Denne rapporteringa er såleis ei lovpålagd oppgåve for revisor. Om § 78 nr. 5 heiter det i forarbeida, Ot.prp. nr. 70 (2002–2003) s. 108, mellom anna:

"Bestemmelsen fastslår at kommunens revisor som hovedregel har taushetsplikt om alt de får kjennskap til under utførelsen av sitt oppdrag for kommunen. Taushetsplikten gjelder

ikke dersom det å gjøre opplysninger kjent, er en del av de oppgavene som revisor skal gjøre. Taushetsplikten vil derfor ikke være til hinder for at revisor rapporterer til og kommuniserer med kommunens kontrollutvalg, eller andre instanser i kommunen i samsvar med de regler og retningslinjer som gjelder for revisjonsarbeidet.”

Departementet kan etter dette ikkje sjå at lova § 78 nr. 7 er til hinder for at revisor uttalar seg i eit ope møte i kontrollutvalet.

Departementet vil på denne bakgrunnen føreslå å oppheve kommunelova § 77 nr. 8. Det vil etter dette følgje av kommunelova § 29 nr. 2 at føresegnene om møteoffentlegheit i kommunelova § 31 og § 31 a gjeld også for kontrollutvalet.

For nærare merknader til korleis ein skal forstå og praktisere § 31, viser departementet til Prop. 152 L (2009–2010), særleg s. 44–45.

3.2 Tidspunktet for val av kontrollutval

3.2.1 Gjeldande rett

Kommunelova § 77 nr. 1 første punktum fastset at kommunestyret sjølv vel kontrollutvalet.

Det følgjer av lova § 17 nr. 2 at formannskap, ordførar og varaordførar skal veljast på det konstituerande møtet. På dette møtet kan det òg veljast andre kommunale nemnder, mellom anna kontrollutval.

Lova § 17 nr. 3 slår fast at nemndene – mellom anna kontrollutvalet – trer i funksjon frå det tidspunktet dei er valde.

Minst éin av medlemmene i kontrollutvalet skal veljast blant medlemmene i kommunestyret. Det følgjer av § 77 nr. 2 at medlemmer av nemnder med avgjerdsmynde er utelukka frå val til kontrollutvalet. Det er ikkje noko krav om å velje kontrollutvalet før ein vel nemndene. Ein del kommunar har val av kontrollutval som siste post på programmet ved konstitueringa av dei folkevalde organa. Dette er i seg sjølv ikkje i strid med lova. Det har likevel i nokre tilfelle ført til at kontrollutvalet har fått ei ulovleg samansetjing, fordi alle kommunestyrerepresentantane er ”brukte opp” i samband med val av nemndene, men ein har likevel ikkje halde omval. Dette har medført at fylkesmannen i slike tilfelle har erklært valet av kontrollutval ulovleg.

3.2.2 Høyringsnotatet

Arbeidsgruppa fremja denne tilrådinga (nr. 1): ”Kontrollutvalet bør veljast på det konstituerande møtet, saman med formannskap og ordførar. På dette punktet bør kommunelova § 17 nr. 2 og 3 endrast.”

Arbeidsgruppa meinte dette ville sikre at kontrollutvalet fekk rett samansetjing.

Departementet var samd med arbeidsgruppa i at framlegget kunne medverke til å sikre at kontrollutvala får ei samansetjing som fyller krava i lova, dersom dei blir valde før kommunestyret vel andre nemnder.

Departementet gjorde framlegg om at kommunelova § 17 nr. 2 og 3 blir endra slik at val av kontrollutval blir ein obligatorisk del av det konstituerande møtet, og at kontrollutvalet trer i funksjon frå det konstituerande møtet.

3.2.3 Høyringa

Framlegget frå departementet har fått samrøystes oppslutning frå dei høyringsinstansane som har uttala seg om dette spørsmålet.

3.2.4 Framlegget frå departementet

Departementet viser til at det ikkje er kome innvendingar mot framlegget til endring av kommunelova § 17, og vil difor føreslå at lova blir endra slik at kontrollutvalet skal veljast på det konstituerande møtet, og at det trer i funksjon frå det konstituerande møtet.

3.3 Valbarheit til kontrollutvalet

3.3.1 Gjeldande rett

Etter kommunelova § 14 nr. 1 bokstav b er desse personane utelukka frå val til kontrollutvalet:

- fylkesmannen og den assisterande fylkesmannen
- administrasjonssjefen i kommunen og den assisterande administrasjonssjefen (representant)
- sekretæren for kommunestyret
- leiarar av ei forvaltningsgrein i kommunen
- den som er ansvarleg for rekneskapsfunksjonen i kommunen
- den som reviderer kommunen

Etter § 77 nr. 2 er dessutan desse personane utelukka frå val til kontrollutvalet:

- ordføraren og varaordføraren
- medlemmer og varamedlemmer av formannskapet
- medlemmer og varamedlemmer av kommunale nemnder med avgjerdsmynde
- medlemmer av kommuneråd i kommunar med parlamentarisk styreform. Heller ikkje dei som er tilsette i sekretariatet til kommunerådet, kan veljast dersom dei har fått delegert mynde
- tilsette i kommunen

3.3.2 Høyringsnotatet

Arbeidsgruppa meinte at medlemmer av kommunestyrekomitear bør vere avskorne frå å sitje i kontrollutvalet. Gruppa tilrådde (tilråding nr. 6): "Av pedagogiske omsyn bør kommunelova § 77 nr. 2 endrast slik at medlemmer i kommunestyrekomitear etter kommunelova § 10a kjem med i opprekninga av kven som er avskorne frå val til kontrollutvalet."

Departementet sa seg samd med arbeidsgruppa i at medlemmer av kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear ikkje bør kunne sitje i kontrollutvalet. Av pedagogiske omsyn bør dette presiserast i lovteksten, ved at medlemmer av kommunestyrekomitear blir nemnde i § 77 nr. 2 i oversikta over dei som er utelukka frå val til kontrollutval.

3.3.3 Høyringa

Av høyringsinstansane er 30 samde i framlegget. Bergen kommune er den einaste høyringsinstansen som går imot. Kommunen "anmoder departementet om å unnlata å ta inn i kommunelova § 77 nr. 2 at medlem av kommunestyrekomité ikke kan velges til kontrollutvalget."

3.3.4 Framlegget frå departementet

Departementet viser til den breie oppslutninga framlegget har fått i høyringa.

Departementet vil difor tilrå at det i kommunelova § 77 nr. 2 blir presisert at medlemmer av kommunestyre er utelukka frå val til kontrollutvalet.

I tillegg vil departementet gjere framlegg om at varamedlemmer til kommunestyrekomiteane skal vere utelukka frå val til kontrollutvalet. Dette er for å få konsistens i regelverket.

Varamedlemmer til kontrollutvalet er avskorne frå å kunne sitje i ein komité etter § 10a. Då bør også varamedlemmer til komiteane vere avskorne frå å kunne sitje i kontrollutvalet. I tillegg vil vi peike på at også varamedlemmer til formannskap og nemnder med avgjerdsmynde er utelukka frå val til kontrollutvalet.

3.4 Talet på medlemmer i kontrollutvalet

3.4.1 Gjeldande rett

Det følgjer av kommunelova § 77 nr. 1 at kontrollutvalet skal ha minst tre medlemmer. Dette er det same kravet som gjeld for faste utval, jf. kommunelova § 10 nr. 1.

3.4.2 Høyringsnotatet

Arbeidsgruppa kom med denne tilrådinga (nr. 5): "I kvar kommune bør ein gjennomføre ei drøfting av kor mange medlemmer det bør vere i kontrollutvalet."

Departementet viste i høyringsnotatet mellom anna til at det ynskjer aktive kontrollutval, som også nyttar høve til å ta opp forhold som kjem fram gjennom tips, oppslag i media og så bortetter. Det kan vere grunn til å tru at aktiviteten og kapasiteten til å drive kontrollverksemd i nokon grad kan vere påverka av kor mange medlemmer kontrollutvalet har.

Etter dette føreslo departementet å endre kommunelova § 77 nr. 1 andre punktum, ved at talet på medlemmer blir auka frå tre til fem.

Departementet bad høyringsinstansane særskilt om å få vite kva syn dei har på dette framlegget. Somme stader kan det kanskje by på problem å setje saman eit kontrollutval av motiverte personar som også oppfyller krava til valbarheit.

3.4.3 Høyringa

Av dei som uttalar seg om spørsmålet i høyringa, går 32 instansar inn for framlegget, medan 8 instansar går imot.

Dei som er imot, peikar mellom anna på at framlegget kan by på praktiske problem. *Fylkesmannen i Nordland* skriv i si fråsegn mellom anna:

"Departementet foreslår en lovendring om at kontrollutvalget nå skal ha "minst fem medlemmer" mot tidligere "minst tre". Vi er enig i at et utvalg på bare tre medlemmer er sårbart, og blir veldig personavhengig. På den annen side har vi inntrykk av at mange kommuner sliter med å sette sammen et kontrollutvalg på fem medlemmer med de strenge

valgbarhetsreglene som gjelder for dette organet. Kanskje særlig i små kommuner kan de få problemer med å finne medlemmer og varamedlemmer til et kontrollutvalg på fem medlemmer. Vi er derfor i tvil om det er riktig å sette et krav i loven om at kontrollutvalget skal ha fem medlemmer. Vi finner det mest hensiktsmessig at man lar kommunene selv bestemme hvorvidt de vil ha et kontrollutvalg på tre eller flere medlemmer.”

Også høyringsinstansar som støttar framlegget, kommenterte denne problemstillinga. *Sørum kontrollutvalg, Åsnes kontrollutvalg, Sør-Odal kontrollutvalg og Glåmdal sekretariat IKS* peika på at små kommunar kan ha problem med å ”fille opp” alle utval og komitear.

Nokre høyringsinstansar, mellom anna *Vang kommune* og *Hedmark fylkeskommune*, peikar på at det bør vere opp til kommunane sjølve å vurdere kor mange som bør sitje i kontrollutvalet. *Kommunerevisjon IKS (Valdres–Hallingdal)* meiner at kapasiteten og aktiviteten i kontrollutvalet ikkje blir vesentleg påverka av talet på medlemmer.

3.4.4 Vurderinga til departementet

Departementet var i høyringsnotatet merksam på at ein regel om minst fem medlemmer i kontrollutvalet somme stader kanskje kan skape problem med å setje saman eit kontrollutval av motiverte personar som også oppfyller krava til valbarheit. Dei innvendingane som har kome mot framlegget i høyringsnotatet, må på denne bakgrunnen tilleggjast avgjerande vekt. Sjølv om det kan vere gode grunner til å ha minimum fem medlemmer i kontrollutvalet, er departementet oppteke av at regelverket ikkje blir eit uoverstigeleg praktisk problem for kommunane når dei skal velje kontrollutval. Kor mange medlemmer kontrollutvalet skal ha, bør etter dette vurderast lokalt i kvar kommune. Departementet vil difor ikkje gjere framlegg om at kontrollutvala skal ha minimum fem medlemmer.

3.5 Omsynet til at kontrollutvalet skal vere ubunde

3.5.1 Innleiing

I Ot.prp. nr. 17 (2008–2009) om *tillitskapende forvaltning mv.* kapittel 4.3 og 4.5 drøfta departementet spørsmålet om kontrollutvalet var ubunde. Dette temaet hadde vore reist i fleire representantforslag i Stortinget. Departementet konkluderte slik:

”Departementet er opptatt av at kontrollutvalgene skal være effektive og aktive tilsynsorganer med høy legitimitet lokalt. Departementet ser at kontrollutvalgets uavhengighet er avgjørende for å kunne utføre kontroll- og tilsynsarbeid på en troverdig måte. En utfordring for kontrollutvalgene er å balansere hensynet til uavhengighet på den ene siden og behovet for samarbeid med politiske og administrative organer i kommunen på den andre. Departementet mener at det ut fra informasjonen som foreligger, ikke synes å være behov for å foreslå lovendringer vedrørende kontrollutvalgets uavhengighet.

Det er etter departementets vurdering grunn til å advare mot å ha store forventninger til at enkeltstående lovendringer vil utløse vesentlig bedre kontrollarbeid i kontrollutvalgene og revisjonene. Departementet mener at oppmerksomheten heller bør rettes mot å bidra til at kontrollutvalgene kan fylle sin rolle. Dette er ikke først og fremst et spørsmål om regler, men antakelig mer et spørsmål om rolleforståelse, ressurstilgang og kompetanse samt vilje til å ta opp ubehagelige spørsmål. Og de mest egnede tiltakene for å styrke kontrollutvalgene og egenkontrollen generelt må antakelig gjennomføres lokalt.

Lov og forskrift gir kontrollutvalget viktige oppgaver og vide fullmakter til å løse dem. Det vil i hver enkelt kommune være opp til medlemmene i kontrollutvalget å bidra til at utvalget fyller sin rolle. Men det vil også være opp til kommunestyret å gi kontrollutvalget gode arbeidsbetingelser gjennom sammensetning, budsjettildeling og sekretærbistand. Kommunestyret har også direkte påvirkning på innretningen av kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen gjennom behandlingen av planene for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll."

Departementet gjorde i Ot.prp. nr. 17 (2008–2009) ikkje framlegg om å innføre reglar som avgrensa høvet kommunestyret har til å velje nytt kontrollutval. Departementet orienterte Stortinget om at det var sett ned ei arbeidsgruppe som skulle føreslå tiltak for å styrkje eigenkontrollen i kommunane. Arbeidsgruppa la i desember 2009 fram rapporten *85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane*. Eitt av punkta i mandatet knytte seg direkte til spørsmålet om kontrollutvalet er tilstrekkeleg ubunde:

"Arbeidsgruppa skal vurdere om mindretalet i kommunestyret eller fylkestinget bør ha fleirtalet i kontrollutvalet, og om det vil vera tenleg om eit mindretal i kontrollutvalet fekk ein lovfesta rett til å be revisor gi ei vurdering av ei sak eller ei hending, og kor stort dette mindretalet eventuelt bør vera."

I høyringsnotatet drøfta departementet på bakgrunn av tilrådingane frå arbeidsgruppa tre konkrete måtar kontrollutvalet kunne bli meir ubunde på, sjå kapitla 3.5.2 til 3.5.4 nedanfor.

3.5.2 Særskilde rettar for mindretalet i kontrollutvalet?

Spørsmålet om mindretalet i kontrollutvalet bør ha særskilde rettar til dømes til å krevje ei nærare undersøking, blei vurdert av departementet i Ot.prp. nr. 17 (2008–2009).

Departementet føreslo ikkje å lovfeste slike rettar i proposisjonen, men peika på at spørsmålet ville bli vurdert av ei arbeidsgruppe. Fleirtalet i arbeidsgruppa som kom med dei 85 tilrådingane, ynskte ikkje å innføre særskilde rettar.

Departementet vurderte spørsmålet i høyringsnotatet, men gjorde heller ikkje denne gongen framlegg om særskilde rettar for mindretalet i kontrollutvalet. Departementet gav mellom anna uttrykk for at det ikkje er noko stort behov for ei føresegn som gjev mindretalet særskilde rettar, og at ein bør vere varsam med å innføre reglar for å bøte på eit problem som verkar så lite. Som grunnlag for vurderinga peika departementet på rapporten *Kommunale kontrollutvalg. Uavhengighet eller flertallsdiktatur*, NF-rapport nr. 4/2007, frå Nordlandsforskning. I rapporten sa berre 5,1 prosent av dei spurde seg heilt eller delvis einige i ein påstand om at det politiske fleirtalet i kontrollutvalet blokkerer mindretalets høve til å ta opp saker i utvalet. Departementet var òg oppteke av at det grunnleggjande prinsippet er at vedtak blir gjorde med alminneleg fleirtal, og at det bør liggje føre tungtvegande grunnar om ein skal fråvike dette prinsippet. I høyringsrunden var det to høyringsinstansar som gav uttrykk for at mindretalet bør få særskilde rettar, medan 19 sa seg samde med departementet.

Departementet held på denne bakgrunnen fast ved vurderingane og konklusjonen i høyringsnotatet og gjer ikkje framlegg om særskilde rettar for mindretalet i kontrollutvalet.

3.5.3 Kven skal ha fleirtalet i kontrollutvalet?

Arbeidsgruppa som kom med dei 85 tilrådingane, blei beden om å vurdere om mindretalet i kommunestyret bør ha fleirtalet i kontrollutvalet. Arbeidsgruppa meinte at det ikkje er naudsynt med nasjonale føresegner om kven som skal ha fleirtal i kontrollutvala.

Departementet vurderte spørsmålet i høyringsnotatet, men meinte at det ikkje er eigna for lovregulering. Etter formannskapsmodellen vil det kunne vere svært vanskeleg å definere kva for parti eller grupperingar som utgjer "posisjon" og "opposisjon" i kommunestyret. Fleirtalet i kommunestyret vil kunne skifte frå sak til sak. I høyringsrunden var det ingen som gav uttrykk for eit ynske om ein slik regel, medan 18 sa seg einige med departementet.

Departementet held på denne bakgrunnen fast ved vurderingane og konklusjonen i høyringsnotatet og gjer ikkje framlegg om lovendingar i dette spørsmålet. Departementet viser òg til at det ikkje er noko krav i lova om at medlemmene i kontrollutvalet høyrer til eit politisk parti og såleis kan tenkjast å bli knytt til anten eit fleirtal eller eit mindretal i kommunestyret. Slik bør det framleis vere, og også av den grunnen bør ikkje lova seie noko om kven som skal ha fleirtalet i kontrollutvalet.

3.5.4 Bør personar knytte til kommunale selskap kunne veljast til kontrollutvalet?

Det er stilt strenge krav til dei som kan veljast til kontrollutvalet. Personar som er knytte til kommunale eller interkommunale selskap, er likevel ikkje utelukka frå val, til dømes leiarar og styremedlemmer i selskap som kommunen eig fullt ut. Arbeidsgruppa drøfta om leiarar og styremedlemmer i kommunalt åtte selskap burde utelukkast frå val til kontrollutvalet. Arbeidsgruppa la vekt på at ingen må kome i ein situasjon der dei kontrollerer seg sjølve eller ei verksemd dei sjølve leier eller er medansvarlege for, og konkluderte med at kommunelova burde endrast slik at leiarar og styremedlemmer i kommunalt åtte selskap ikkje kan sitje i kontrollutvala.

I høyringsnotatet var departementet skeptisk til å innføre slike avgrensingar i kven som kan veljast til kontrollutvalet. Prinsipielt burde verva i folkevalde organ vere opne for flest mogleg av innbyggjarane. Praktiske omsyn talar òg for at ein ikkje utelukkar grupper frå val. Dersom ein skulle løyse alle tenkjelege rollekonfliktar ved å utelukke grupper frå val, ville det bli vanskeleg å skaffe dugelege og motiverte folk til verva. Dersom habilitetsreglane er tilstrekkelege til å oppnå rolleklårleik, meiner departementet at særskilde grupper ikkje bør utelukkast frå val. Departementet la i høyringsnotatet til grunn at kommunane er vel kjende med habilitetsreglane. Sjølv om reglar om valbarheit kan vere enklare å praktisere, er dette ikkje eit avgjerande omsyn i departementets vurdering.

Spørsmålet om korleis ein skal vege mellom omsynet til rolleklårleik og omsynet til at verva skal vere opne for flest mogleg, kjem på spissen når det gjeld kontrollutvala. På den eine sida har kontrollutvalet oppgåver som krev at utvalsmedlemmene er ubundne av kommunen. Dette er naudsynt for å sikre legitimitet i kontrollarbeidet, og difor har vi i dag strenge reglar om valbarheit. På den andre sida er det ein stor fordel at kontrollutvalet har medlemmer med fagkunnskap og motivasjon i kontrollarbeidet. I den samanhengen er det uheldig dersom ein stor del av innbyggjarane er utelukka frå val, fordi det fører til at det er færre personar å velje blant.

Dersom selskapet blir å rekne som part i ei sak om selskapskontroll, vil leiarar og styremedlemmer i selskapet bli inhabile, jf. forvaltningslova § 6 første ledd bokstav e. Elles blir det snakk om å vurdere om "andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet", jf. forvaltningslova § 6 andre ledd.

I Ot.prp. nr. 50 (2008–2009) gjorde departementet i kapittel 6.7 greie for nokre typetilfelle der ein la til grunn at styremedlemmer og leiarar i kommunalt åtte selskap ville bli inhabile som følgje av regelendringa. Departementet la til grunn at selskapet som hovudregel ville bli rekna som part dersom det er aktuelt å gjennomføre kontrollhandlingar retta mot selskapet, slik som selskapskontroll. Dersom det gjennom slike kontrollhandlingar blir kravd innsyn i selskapet, kan det heller ikkje vere tvil om at selskapet er part. Som utgangspunkt vil også selskapet vere part når kommunen handsamar sjølve planen for gjennomføring av selskapskontroll, jf. kontrollutvalsforskrifta § 13 andre ledd.

Eit fleirtal av dei som uttalar seg om spørsmålet i høyringa, er samde i departementets vurdering, men det er òg eit stort mindretal, mellom anna KS, som går inn for å utelukke leiarar og styremedlemmer i kommunale selskap frå val til kontrollutvalet. Innvendingane som kom i høyringa, dreiar seg om ei anna vekting av omsyna og er elles vurderte i høyringsnotatet. Departementet meiner at omsynet til legitimiteten til kontrollutvalet og til at utvalet skal vere ubunde, blir sikra av habilitetsreglane, og vil ikkje gjere framlegg om å utelukke ei ny gruppe innbyggjarar frå val til kontrollutvalet.

4.2 Kontrollutvalets rett til innsyn i selskap

4.2.1 Kva for selskap kan kontrollutvalet krevje innsyn i?

4.2.1.1 Gjeldande rett

Kontrollutvalet (og revisor) har med heimel i kommunelova § 80 første ledd rett til innsyn hjå desse gruppene av selskap:

- interkommunale selskap oppretta i medhald av IKS-lova
- heilåtte kommunale aksjeselskap og heilåtte dotterselskap til slike selskap

Innsynsretten omfattar både retten til å krevje dei opplysningane som ein meiner er nødvendige, og retten til å gjere undersøkingar i selskapet.

Føresegnene om innsynsrett for kontrollutvalet tilsvarar den retten Riksrevisjonen har i selskap der staten eig alle aksjane, og i heilåtte dotterselskap til slike selskap, jf. aksjelova § 20-7. Departementet viser i denne samanhengen til fråsegner i forarbeida til kommunelova § 80 (Ot.prp. nr. 70 (2002–2003), kapittel 5.3.3 og kapittel 11). I forarbeida blir det presisert at innsynsretten ikkje gjeld i selskap der andre enn kommunar – private eller staten – er medeigarar. Ein slik innsynsrett ville gje kommunane ein særrett i forhold til andre eigarar (proposisjonen side 74).

Kommunelova § 80 regulerer uttømmende kva for selskap kontrollutvalets innsynsrett omfattar. Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27 fell utanfor verkeområdet til føresegna.

Selskapskontroll er heimla i kommunelova § 77 nr. 5. Selskapskontroll kan i prinsippet gjennomførast i alle typar selskap, men utan den vide innsynsretten etter § 80.

4.2.1.2 Høyringsnotatet

Arbeidsgruppa uttala at kommunelova § 80 ikkje seier noko om selskapskontroll med samarbeid etter kommunelova § 27. Kommunen har uavkorta innsyn så lenge samarbeidet etter § 27 ikkje er eige rettssubjekt, men kommunelova § 27 blir òg nytta til ulike typar verksemdar som er sjølvstendige rettssubjekt. Kommunelova § 80 gjev heller ikkje rett til innsyn i stiftingar som kommunen har teke initiativ til eller er knytt til på annan måte, til dømes gjennom rett til å velje styremedlemmer. Arbeidsgruppa meinte at det bør vere høve til innsyn i samarbeid etter kommunelova § 27 som er eige rettssubjekt. Arbeidsgruppa meinte vidare at det er sjølvstendige at innsynsretten også gjeld heilåtte døtrer av dotterselskap. Dette bør kome fram i lovteksten.

Departementet fann ingen tungtvegande grunnar som skulle tilseie at det er ulike reglar om innsynsrett i interkommunale selskap etter IKS-lova og interkommunale samanslutningar etter kommunelova § 27, og føreslo difor at innsynsretten i § 80 skal vere den same for begge typane samarbeidsordningar. Departementet gjekk ut frå at innsynsretten var meint å gjelde alle selskap som er heilåtte av dei selskapa som er nemnde i lovteksten i dag, også dotterdotterselskap, sjølv om dette ikkje kjem tydeleg fram i lovteksten. Innsynsretten bør òg gjelde i dei tilfella eit selskap er fullt ut ått i fellesskap av kommunar og slike selskap som er nemnde.

Føremålet til departementet var såleis at alle aksjeselskap som er heilåtte av kommunen/fylkeskommunen eller kommunar/fylkeskommunar, anten direkte eller indirekte gjennom dotterselskap i eitt eller fleire ledd, skal vere omfatta av føresegna. Det same gjeld aksjeselskap som er indirekte åtte gjennom eit interkommunalt selskap (IKS).

Departementet føreslo at ordlyden i § 80 blir endra slik at paragrafen også skal gjelde for interkommunale styre etter § 27 og i aksjeselskap der ein kommune eller fylkeskommune åleine eller saman med andre kommunar, fylkeskommunar eller interkommunale selskap direkte eller indirekte eig alle aksjar. Føremålet med framlegget var å slå fast at alle aksjeselskap som er heilåtte av kommunen/fylkeskommunen, anten direkte eller gjennom dotterselskap i eitt eller fleire ledd, skal vere omfatta av føresegna.

4.2.1.3 Høyringa

Ingen av høyringsinstansane gjekk imot framlegget frå departementet.

4.2.1.4 Framlegget frå departementet

Departementet viser til det som er uttala i høyringsnotatet, og den breie tilslutninga til framlegget. Lova bør endrast slik at innsynsretten etter kommunelova § 80 blir utvida til å gjelde for interkommunale styre etter kommunelova § 27, og for alle aksjeselskap som er fullt ut åtte av kommunar, fylkeskommunar eller interkommunale selskap, anten direkte eller gjennom dotterselskap i eitt eller fleire ledd.

4.2.2 Bør overskrifta i kommunelova § 80 endrast?

4.2.2.1 Gjeldande rett

Overskrifta til kommunelova § 80 lyder: "Selskapskontroll".

Paragrafen gjev i første ledd reglar om den retten kontrollutvalet/revisor har til å krevje opplysningar frå selskap som ledd i ei gjennomføring av selskapskontroll. I tillegg har kontrollutvalet og revisor heimel til å kunne gjere naudsynte undersøkingar i selskapet. Denne innsyns- og undersøkingsretten er avgrensa til å gjelde overfor

- interkommunale selskap oppretta i medhald av IKS-lova
- aksjeselskap der kommunar/fylkeskommunar eig alle aksjane, og heilåtte dotterselskap til slike selskap

Andre ledd i paragrafen opnar for at kommunestyret kan fastsetje reglar om kontrollen med dei interessene kommunen har i selskapa. Tredje ledd handlar om den retten kontrollutvalet/revisor har til å bli varsla og kunne vere til stades på generalforsamling i selskapa og møte i representantskap og tilsvarande organ. Sjølv om kommunelova § 80 har reglar med nær tilknytning til gjennomføring av selskapskontroll, inneheld paragrafen ingen heimel for slik kontroll. Dette er ein heimel for innsyn og undersøkingar i dei selskapa som er nemnde i første ledd i paragrafen. Heimelen for selskapskontroll ligg i kommunelova § 77 nr. 5.

Departementet understrekar at heimelen for selskapskontroll gjeld fleire selskap enn dei som blir omfatta av innsynsretten etter § 80.

4.2.2.2 Høyringsnotatet

Arbeidsgruppa peika på at overskrifta til § 80 er misvisande fordi føresegna gjev ein rett til innsyn og ikkje er ein heimel eller eit pålegg om å føre kontroll. Arbeidsgruppa tilrådde (tilråding nr. 67): "Overskrifta i kommunelova § 80 bør endrast slik at ho dekkjer innhaldet i føresegna. Ein aktuell ordlyd kan vere: 'Innsyn i selskaper mv.'."

Departementet sa seg samd med arbeidsgruppa i at overskrifta til § 80 kan bli oppfatta som ein særskild heimel for selskapskontroll og dermed vere misvisande. Overskrifta bør endrast slik at ho dekkjer det reelle innhaldet i føresegna. Departementet viste til at føresegna i tillegg til innsynsretten også gjev rett for kontrollutval/revisor til å gjere undersøkingar i selskapa. Dette bør gå fram av overskrifta.

Departementet føreslo difor at overskrifta i § 80 blir endra til: "Innsyn og undersøkelser i selskaper".

4.2.2.3 Høyringa

Ingen av høyringsinstansane gjekk imot framlegget frå departementet.

4.2.2.4 Framlegget frå departementet

Departementet viser til det som er uttala i høyringsnotatet, og den breie tilslutninga til framlegget. Lova bør endrast slik at overskrifta til kommunelova § 80 blir i samsvar med innhaldet i paragrafen.

Nordre Land kommune**TERTIALRAPPORT 2/2012 FRA INNLANDET REVISJON IKS**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.12.12	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Terialrapport 2/2012 fra Innlandet Revisjon IKS

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:

Terialrapport 2/2012 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget har i sin avtale med revisjonen (oppdragsavtalen) avtalt tertialvis rapportering til kontrollutvalget m.h.t. økonomi. Hensikten med rapporteringen er bl.a. å lette kontrollutvalgets arbeid med oppfølging av den vesentligste posten i kontrollutvalgets budsjett.

Vedlagt følger rapportering fra Innlandet Revisjon IKS for siste tertial til orientering. Rapporten kan oppsummeres slik:

- Regnskapsrevisjon: Vanskelig å tolke kommentarene mht. prognose pr. 31/12. Erfaringsmessig vil det kun oppstå mindre avvik samlet for de tjenestene som ligger under regnskapsrevisjonen.
- Forvaltningsrevisjon: Større besparelse pga. lite bestillinger i 2012. Kun bestilt to foranalyser gir en forventet besparelse på minst 200 timer for 2012, dvs. ca. 180 000.

Nedenfor følger utdrag fra oppdragsavtalen der tertialrapporteringen står omtalt:

4.5 Økonomirapportering

Innlandet Revisjon IKS rapporterer til kontrollutvalget 1. og 2. tertial (30/4 og 31/8), i tillegg til en årsrapport (31/12).

Rapporteringen gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Terialrapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Uavhengig av tertialrapporteringen skal Innlandet Revisjon IKS løpende informere kontrollutvalget om forventa vesentlige avvik fra oppdragsavtalen.

Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik, 13. september 2012
J.nr./Referanse: 2012-719 /HHO/RG/BH

Til Kontrollutvalget i Nordre Land kommune
v/sekretariatet

Tertialrapport 2/12

Det vises til oppdragsavtalen pkt. 4.5. Innlandet Revisjon IKS skal rapportere til kontrollutvalget på samme nivå som oppdragsavtalen per 30.04., 31.08. og 31.12. Rapporten skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Nedenfor følger oversikt over ressursbruk i tiden 01.01-31.08.2012.

Tekst	Oppdragsavtalen		Forbruk 2. tertial		Forbruk pr. 31.08.12		Forbruk i prosent (kroner)
	Timer	Pris	Timer	Pris	Timer	Pris	
Regnskapsrevisjon							
Revisjon av årsregnskapet	445	760	32	760	313	760	70 %
Attestasjoner og revisjons uttalelser	110	760	28	760	106	760	96 %
Revisjon av overformynderiet	15	760	2	760	2	760	13 %
Veiledning/bistand	30	760	4	760	19	760	63 %
Sum regnskapsrevisjon	600	760	66	760	440	760	73 %
Bestilte revisjonstjenester							
Bestilte mindre undersøkelser	25	848	-	-	-	-	0 %
Forvaltningsrevisjon	300	848	-	-	43	930	16 %
Selskapskontroll	-	848	-	-	-	-	-
Sum bestilte revisjonstjenester	325	848	-	-	43	930	
Møter i KU og KST	35	848	9	848	30	848	86 %
Sum timer	960		75		513		

Hovedkontor:
Postadr.: Postboks 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse:
Kirkeg. 76, 2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

Kommentarer vedr. regnskapsrevisjon

Totalt forbruk etter 2. tertial er noe over periodisert oppdragsavtale og skyldes forhold rapportert i 1. tertial vedr. Revisjon av årsregnskapet og Attestasjoner og revisjonsuttalelser.
Totalt for året forventes merforbruket å bli som varslet i 1. tertial.

Tilsvarende forbruk pr. 31.08.12 i 2011 på regnskapsrevisjon var 440 timer. Redusert forbruk i 2012 skyldes reduksjon i revisjon av årsregnskapet på 22 timer som følge av forbedring fra kommunens side og økning i attestasjoner og revisjonsuttalelser på 28 timer.

Det er ingen nummererte brev til oppfølging.

Kommentarer vedr. forvaltningsrevisjon

Timene vedr forvaltningsrevisjon gjelder kostra-analyse utarbeidet i forbindelse med arbeidet med overordnet analyse.

Med hilsen

Bjørg Hagen
Daglig leder

Nordre Land kommune**ORIENTERING OM BARNEVERNET I NORDRE LAND
KOMMUNE**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.12.12	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Serviceerklæring barnevernet i Nordre Land kommune (fra kommunens hjemmeside)
2. Utdrag fra kommunens årsmelding for 2011 vedr. omtale av barnevernet
3. Pressemelding fra Riksrevisjonen (Det kommunale barnevernet må styrkes faglig for å sikre barn god hjelp)
4. *Lav terskel gir flom av saker* (artikkel i Kommunal Rapport 19.04.12)

Vedlagt:

- Vedlegg 1
Vedlegg 2
Vedlegg 3
Vedlegg 4

FORSLAG TIL VEDTAK:

Status for barnevernstjenesten i Nordre Land kommune tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015. Planen ble vedtatt i kommunestyrets møte den 23/10-12.

Barnevernet er i planen tatt med som ett av flere områder som kontrollutvalget ønsker å holde seg løpende orientert om. Saken er derfor i utgangspunktet en orienteringssak, men utvalget har gjennom sin prioritering ikke utelukket nærmere kontroller dersom dette skulle vise seg hensiktsmessig.

Som oppfølging av planen fattet kontrollutvalget slikt vedtak i sitt møte den 17/9-12:

Rådmannen og barnevernleder inviteres til neste møte for å orientere om situasjonen i barnevernet i Nordre Land kommune.

Vedlagt saken følger noe utvalgt informasjon om barnevernet i Nordre Land kommune og barnevern generelt. Utdrag fra årsrapporten for 2011 er vedlagt. Barnevernet synes ikke å være nevnt i rapport for 1 kvartal 2012, eller i halvårsrapporten.

Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2012-2013:

Under er utdrag fra kontrollutvalgets plan der barnevernet er nevnt:

Barnevern	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none">• Stor økning i utgifter på området de siste årene (2008-2012)• Høyt sykefravær blant de ansatte innenfor tjenesten (2012).• Nasjonale tilsyn viser svikt på flere områder innenfor barnvernstjenesten i norske kommuner.• Tilsyn fra Fylkesmannen i 2011 avdekket svakheter i rutiner for oppfølging og evalueringer.• Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oppfølging av tilsyns- og revisjonsrapporter<ul style="list-style-type: none">➢ Tilsynsrapport (Fylkesmannen, 2011).➢ Revisjonsrapporten "Samhandling mellom barnevernet og barnehagene" (kontrollutvalget/Innlandet Revisjon IKS, 2010)• Evaluering av tiltakssiden, evt. sammenligning med andre kommuner.• Effekt av opptrappingen av barnevernet, herunder prosjektstillinger.
------------------	--

Serviceerklæring – barneverntjenesten

(kilde: kommunens hjemmeside)

Barneverntjenesten

Oppdatert 12.10.2007

Serviceerklæringen er en beskrivelse av tjenestens innhold og standard.

Den er utarbeidet som et ledd i å sikre likebehandling og øke tilliten til kommunen som tjenesteyter.

1. Formål med tjenesten

Barneverntjenesten skal bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, og sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

2. Hvem får tjenesten

Barn under 18 år som oppholder seg i kommunen

Dersom ungdommen ved fylte 18 år samtykker, kan iverksatte tiltak opprettholdes eller erstattes av andre tiltak omhandlet i lov fram til fylte 23 år.

3. Hva omfatter tjenesten

Barneverntjenesten iverksetter både hjelpetiltak og omsorgstiltak. Hjelpetiltak for barn og barnefamilier skal bidra til å gi det enkelte barn gode levekår og utviklingsmuligheter.

De vanligste hjelpetiltakene er støttekontakt, besøkshjem, råd/veiledning, barnehageplass og støtte til fritidsaktiviteter. Omsorgstiltak er plassering i fosterhjem eller institusjon, enten frivillig eller etter behandling/vedtak om omsorgsovertakelse i Fylkesnemda for sosiale saker.

Fosterhjem:

Barneverntjenesten har ansvar for å godkjenne fosterhjem for det barnet som skal plasseres og skal etablere tilsyn for hvert enkelt fosterbarn som bor i kommunen.

Adopsjon:

Barneverntjenesten har ansvar for å utarbeide en sosialrapport vedrørende søknad om adopsjon.

Forebyggende virksomhet:

Kommunen skal følge nøye med i di forhold barn lever under. Barneverntjenesten har spesielt ansvar for å søke avdekket omsorgssvikt, adferds-, sosiale og emosjonelle problemer. Barneverntjenesten skal samarbeide med andre deler av forvaltningen når dette bidrar til å løse oppgaver pålagt etter lov. Barneverntjenesten samarbeider bl.a. med foreldre, barnehager, skoler, PPT, helsestasjon, politi og 2.linjetjenester for å bidra til at barna blir sikret best mulig helhetlig hjelp.

De ansatte i barneverntjenesten har lovpålagt taushetsplikt.

4. Hvordan få tjenesten

Alle kan melde sin bekymring til barneverntjenesten knyttet til barns omsorg og adferd.

Barn og ungdom kan også selv ta kontakt med barneverntjenesten.

Alle offentlige personer har plikt til å melde bekymring når det er grunn til å tro at et barn blir utsatt for mishandling eller andre former for omsorgsvikt. Meldingene skal/bør være skriftlig. Barneverntjenesten vurderer ved mottak av meldingene om de gir grunnlag for undersøkelse, og kan først iverksette tiltak etter gjennomført undersøkelse. Barneverntjenesten har ved gjennomføring av undersøkelser som hovedregel en frist på tre måneder som kan utvides til seks måneder. Fristen for behandling av meldinger er en uke, og for iverksettelse av tiltak seks uker etter vedtak er fattet.

Klageadgang:

Klage på enkeltvedtak sendes barnevernstjenesten innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt. Dersom klagen ikke tas til følge, sendes den til Fylkesmannen for endelig avgjørelse.

5. Lovgrunnlag

Lov om barn og foreldre

Lov om barneverntjenester

Lov om adopsjon

6. Pris

Kostnader ved tjenester og tiltak etter barnevernloven dekkes av kommunen. Det er likevel et unntak dersom det anses som rimelig ut fra foreldrenes økonomiske situasjon, at foreldre helt eller delvis dekker utgiftene for tiltakene.

For mer informasjon kontakt:

Barnevernstjenesten: Tlf. 61 11 61 46 [begin_of_the_skype_highlighting](#) GRATIS 61 11 61 46
[end_of_the_skype_highlighting](#)
Besøksadresse: Rådhuset, Storgata 28, 2070 Dokka

Statlig informasjon

- [Alarmtelefonen for barn og unge 116 111 \(gratis\)](#)
- [Barnevern](#)
- [Bekymringsmelding og meldeplikt til barnevernet](#)
- [KRIPOS tipsmottak](#)
- [Temaside om barnevern](#)

UTDRAG FRA

Vedlegg 2

ÅRSRAPPORT N. LAND 2011

Medarbeiderperspektivet	Datakilde	Status 2009	Status 2010
Korttidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,0 %	4,4
Langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden)	VISMA	2,4 %	0
Hvor fornøyd er du med din arbeidssituasjon?	MU (1-6)	(*ny)	-

Enhetsleders kommentar til medarbeiderperspektivet:

Fraværet var stort sett konsentrert til de siste 3 månedene av året.

Økonomiperspektivet	Datakilde	Status 2008	Status 2009	Status 2010
Forbruk i % av budsjett	Regnskap	98,91 %	98,17 %	100,2

Enhetsleders kommentar til økonomiperspektivet:

Avviket på 152.000,- skyldes redusert elevavgift på grunn av sykdom hos noen lavere billettinntekter på juleshowet.

13. Familie og helse

Barnevern

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppl.
	2008	2009	2010	2011	
Netto driftsutgifter pr. barn i barnevernet	86661	96008	88255	73392	85043
Andel barn med tiltak i opprinnelig familie	75 % (75stk)	72,4 % (63stk)	66,4 % (73stk)	75,5 % (83stk)	-
Andel barn med tiltak utenfor opprinnelig familie	25 % (25stk)	27,6 % (24stk)	33,6 % (37stk)	24,5 % (27stk)	-
Stillinger med fagutdanning pr 1000 barn 0-17 år	-	3,7	4,6	5,4	3,4
Andel av netto driftsutgifter til barn som bor i sin opprinnelige familie	24,2 %	19,4 %	8,3 %	9,0 %	16,3 %
Andel av netto driftsutgifter til barn som bor utenfor opprinnelig familie	50,7 %	59,4 %	66,1 %	72,7 %	50,9 %
Andel undersøkelser som fører til tiltak	54,8 %	55,3 %	71,1 %	50,8 %	51,3 %
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	7,4 %	7,1 %	8,1 %	8,2 %	5,2 %

Brukerperspektivet	Datakilde	Status 2009	Status 2010
I hvor stor grad synes du at barnevernet	BU (1-6)	(*ny)	

Andel barn med tiltak i barnevernet med utarbeidet tiltaksplan	KOSTRA	63 %	82,16 %
Andel saker der lovpålagt undersøkelsesfrist på 3 mnd ikke blir overholdt	KOSTRA	68,4 %	29,63 %
Andel barn som har oppdatert tiltaksplan	AKOS	Ny	100 %
Andel barn som når avklarte mål i tiltaksplanen	AKOS	Ny	60 %

Enhetsleders kommentar til brukerperspektivet:

Barneverntjenesten har i 2011 fortsatt omstillingsarbeidet etter driftsgjennomgang i 2010. Det tar tid å innføre nye rutiner og nye måter å tenke på, samtidig som det prosjektet med tiltaksarbeidere skulle gjennomføres. Tiltaksarbeiderne har gjenr mange saker å jobbe med, og samarbeidet mellom dem og saksbehandlerne har i mer konstruktivt. Barneverntjenesten har i 2011 ikke hatt noen omsorgsovertage kan i aller høyeste grad relateres til de mulighetene som har åpnet seg med tiltak. Det har blant annet vært situasjoner hvor alternativet kunne vært akuttplassering da har vært ressurser til å følge opp familien daglig og flere ganger pr. dag i en p tiltaksarbeiderne.

Barnevernstjenesten har en overskridelse på undersøkelsesfrist på 12 %, noe som det forventes tilbakemeldinger fra andre instanser for å kunne konkludere.

Det har i 2011 ikke vært engasjert sakkyndige psykologer til å utrede familier.

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med barneverntjenesten i mai 2011. Det ble i med to avvik som gikk på ikke alltid god nok dokumentasjon i forhold til unders evalueringer av tiltak. Fylkesmannen var klar på at det ble gjort mye godt arbeid Land, men at det ikke kom godt nok fram i sakspapirene. På evalueringsmøte m fylkesmannen i februar 2012 ble det ene avviket lukket, mens det må jobbes noe lukke det andre.

Barneverntjenesten har i 2011 mottatt 98 bekymringsmeldinger. Dette er omtrent antall som i fjor. Det har blitt gjennomført 67 undersøkelser hvorav 30 har gått t 37 har blitt henlagt. Antall barn under omsorg er stabilt, og det er omtrent 110 b mottar hjelpetiltak. I tillegg ble det på slutten av 2010 bosatt enslige mindreårige og det er pr. 1. januar 2012 bosatt 14 gutter. Det er barneverntjenesten som bistå økonomiske og faglige ansvaret for guttene.

Budsjettmessig har 2011 vært et bedre år enn på lenge. Dette handler om en bed økonomistyring og planlegging, men også at de store uforutsette utgiftene har ut

Medarbeiderperspektivet	Data- kilde	Status 2009	Stat 2011
Kortidsfravær (i arbeidsgiverperioden)	VISMA	1,0 %	1,3 %

og i et kompetanseutviklingsprogram når det gjelder samtaler med barn. Vi har kommunalt barnevern fått midler til å dekke en stilling, samt penger til kompetenstiltak. Midler til styrking barnevern brukes til å dekke den ene stillingen som til

Det har vært en nedgang i kortidsfraværet, men langtidsfraværet er høyt. Har fått langtidssykemeldt og det påvirker statistikken i negativ retning. Sykemeldinger som ikke primært kan relateres til jobben. Konstituert barnevernleder og enhetsleder opp disse med dialogsamtaler og tilretteleggingstiltak der dette er mulig. Det er blant de som jobber i barnevernet, det medfører at til tross for stor arbeidsmengde som mottar tjenester samme saksbehandler. Dette oppleves som positivt både for og de familiene vi yter tjenester til.

Enhetsleders øvrige kommentar til den generelle driften:

Barnevernet er en avdeling som har gjort et omfattende endringsarbeid de siste årene. Utarbeidet en egen virksomhetsplan som beskriver tjenesten og deres fokus områder. Det har vært store endringer/utfordringer, så har barnevernet nå klart å komme raskt tilbake på fristbrudd slik at målet om en 0 visjon i 2012 er realistisk. Det har vært stor endring i organisasjonen og utfordringene har blitt håndtert underveis. Vi fikk ved tilsyn fra fylkesmannen to avvik, hvorav det ene er lukket og det andre har vi sendt inn for å se hvordan vi skal lukke. Vi avventer svar fra fylkesmannen.

Psykisk helse

Faktatabell tjenesten (KOSTRA)	Nordre Land				Oppland	1
	2008	2009	2010	2011		
Årsverk psykiatriske sykepleiere pr. 10 000 innbyggere	4,5	4,5	3,6	-	-	-
Totalt antall brukere av tjenesten	239	243	182	215	-	-
Antall nye brukere av tjenesten	124	131	126	139	-	-
Antall brukere av dagtilbudet	35	30	32	41	-	-
Antall årsverk innen psykisk helse	6,9	6,9	6,9	7,5	-	-

Brukerperspektivet	Datakilde	Status 2009	Status 2010	2
I hvor stor grad opplever du at tjenesten du mottar bidrar til økt trygghet i din hverdag	BU (1-4)	(*ny)	3,1	-
I hvor stor grad mener brukere av psykisk helsearbeid at tjenesten som mottas bidrar til økt livskvalitet/aktivt liv?	BU (1-4)	(*ny)	3,0	-

Det kommunale barnevernet må styrkes faglig for å sikre barn god hjelp

Publisert: 14.06.2012 12:30

Bekymringsmeldinger henlegges feilaktig, og det tar tid før barna får hjelp. Tiltakene kan pågå lenge uten at barneverntjenesten vurderer om de fungerer. – Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet bør vurdere hvordan arbeidet i de kommunale barneverntjenestene kan styrkes slik at barn får hjelp som virker, sier riksrevisor Jørgen Kosmo.

Dokument 3: 15 (2011–2012) *Riksrevisjonens undersøkelse om det kommunale barnevernet og bruken av statlige virkemidler* ble overlevert Stortinget 14. juni 2012.

Undersøkelsen viser at mange bekymringsmeldinger er feilaktig henlagt. Meldingene burde enten ha vært fulgt opp med en undersøkelse, eller barneverntjenesten burde ha innhentet mer informasjon fra melder før meldingen ble henlagt.

I 2011 tok gjennomsnittlig 17 prosent av undersøkelsene for lang tid, men det er store forskjeller: Noen kommuner holder barnevernlovens frist i alle saker, mens andre kommuner bryter fristen i et flertall av sakene. Mange undersøkelser gjennomføres uten at barneverntjenesten har snakket med barnet eller vært på hjemmebesøk.

Det har vært en økning i andelen barn med hjelpetiltak som har tiltaksplan, men mange av planene har vesentlige svakheter. I mange tilfeller kan tiltak pågå i lang tid uten at barneverntjenesten har vurdert om tiltaket fungerer etter hensikten. Departementet bør vurdere å stille tydeligere krav til barneverntjenestenes arbeid med å utforme tiltaksplaner og evaluere hjelpetiltak.

– Det er i tillegg viktig med økt kunnskap om virkningene av de mest vanlige hjelpetiltakene, sier Kosmo.

For å sikre god kvalitet på barneverntjenestenes arbeid, er det etter Riksrevisjonens vurdering behov for å forbedre rutiner og arbeidsprosesser. Det er dessuten nødvendig å styrke fagmiljøene og øke kompetansen om ledelse og internkontroll i kommunene. Det bør også vurderes hvordan Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet kan styrkes som fagdirektorat slik at det kan gi nødvendig faglig støtte til de kommunale barneverntjenestene.

I sin redegjørelse om Riksrevisjonens merknader og anbefalinger viser departementet til at det i 2011 har vært en svak forbedring i noen av barneverntjenestenes lovpålagte oppgaver og beskriver flere relevante tiltak for å forbedre måloppnåelsen i det kommunale barnevernet.

Riksrevisjonens vurdering er at departementet ikke i tilstrekkelig grad har gjort rede for når det kan forventes at disse tiltakene vil bidra til forbedret måloppnåelse, og at det er viktig med en mer forpliktende tidsplan for de nødvendige forbedringene.

Kommunebarometeret BARNEVERN

Lav terskel gir flom av saker

Lav terskel skaper en flom av henvendelser til barnevernet. Mange av sakene handler ikke om omsorgssvikt, men om foreldres **VELFERDSBEHOV**, viser ny forskning.

- Lav terskel inn til barnevernet er ønskelig, men fører også til henvendelser som kunne vært løst av andre instanser. Dette kan gå ut over arbeidet med de familiene der barna virkelig har store problemer, sier Willy Lichtwarck, seniorforsker ved Nordlandsforskning og professor i sosialt arbeid ved Universitetet i Nordland.

Han leder forskningsprosjektet Det nye barnevernet, som Nordlandsforskning utfører sammen med høyskolene i Sør-Trøndelag og på Lillehammer. Forskerne samarbeider med barnevernstjenesten i 12 kommuner og bydeler om undersøkelsen, som er stor i europeisk sammenheng.

Ikke omsorgssvikt

- Bare 25 prosent av barna i vår studie er i barnevernet på grunn av omsorgssvikt. De fleste har foreldre som klarer omsorgen, men som sliter med velferdsbehov og psykososiale problemer. På sikt vil barna lide under dette. Men spørsmålet er om dette primært er barnevernets oppgave eller om andre instanser, som Nav og psykiatrien, burde vært sterkere inn i bildet, sier Lichtwarck.

Han understreker at familiene i barnevernet er svært ulike. Men mange av foreldrene har lav utdanning og inntekt, psykiske problemer og lite sosialt nettverk.

Barnevernet gir dem avlastning, støttekontakt, barnehage og SFO eller plasserer barna utenfor hjemmet.

- Spørsmålet er om disse tiltakene treffer de problemene disse familiene har. Mange har sammensatte problemer som barnevernet ikke vil klare å løse alene, sier Lichtwarck.

- Må prioritere hardt

Forskeren mener det har vært riktig å styrke det kommunale barnevernet, men tror presset vil fortsette å øke.

- Det er viktig med flere stillinger. Men vel så viktig er det at det arbeides med kvalitet og kompetanseutvikling internt. Det bør også diskuteres om noen av barnevernets oppgaver kan overføres til andre, for å få frigjort kapasitet til de mer alvorlige og kom-

plekse sakene.

- *Evner ikke barnevernet å prioritere de alvorligste barneverns-sakene framfor lettere velferdsoppgaver?*

- Utfordringen er at de ikke klarer å ta unna alle bekymringsmeldingene og sakene. Å jobbe med familier med komplekse problemer krever tid og en veldig sterk prioritering. Det kan se ut som om det er lettest å forholde seg til familier med entydige og lett identifiserbare problemer, sier Lichtwarck.

Støtte fra KS og Bufdir

Både rådgiver Anne Jensen i KS og direktør Mari Trommald i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) ønsker en debatt om hvilke saker barnevernet bør beskjefte seg med.

- Vi ser at noen av barnevernets tiltak er ren kostnadsdekning. Det kan reises spørsmål ved om det er dette barnevernet skal drive med, eller om de skal konsentrere seg om omsorgssituasjonen, sier Trommald til Kommunal Rapport.

KS-rådgiver Jensen påpeker at barnevernet vokser og vokser, og at mandatet nærmest er ubegrenset.

- For å sette det på spissen: Spørsmålet er om barnevernet skal være en spesialisert tjeneste for barn som er utsatt for omsorgssvikt eller en velferdsetat der familier kan få økonomisk og praktisk hjelp til mindre alvorlige problemer, sier hun.

Jensen håper barneminister Inga Marte Torkelsen (SV) vil svare på dette når hun neste år legger fram sitt forslag til endringer i barnevernet. Jensen etterlyser også en oppfølging av rapporten fra Flatoutvalget, som i 2009 anbefalte en bedre samordning av ulike instansers tiltak overfor utsatte barn og unge.

- Barnevernet er helt avhengig av at Nav og voksenpsykiatrien har relevante tilbud til foreldrene. Når samarbeidet ikke fungerer, kan det i verste fall ta ressurser fra de alvorligste sakene der barn utsettes for omsorgssvikt, sier hun.

Flere folk, lengre køer

Fjorårets Kostra-tall viser at køene av barnevernsaker fortset-

KVALITET
Det er viktig med flere stillinger. Men vel så viktig er det at det arbeides med kvalitet og kompetanseutvikling internt.

Willy Lichtwarck,
seniorforsker

MÅ SAMARBEIDE
Barnevernet er helt avhengig av at Nav og voksenpsykiatrien har relevante tilbud til foreldrene.

Anne Jensen,
rådgiver i KS

ENKLE TILTAK
Vi ser at noen av barnevernets tiltak er ren kostnadsdekning.

Mari Trommald,
direktør i Bufdir

ter å øke, tross rundt 500 nye stillinger.

KS er generelt negativ til øremerking, men vil ikke motsette seg en opptrapping av regjeringens satsing på kommunale barnevernsstillinger.

- Vi vil være mest opptatt av at pengene blir fordelt på enklest mulig måte, sier direktør for interessepolitikk Helge Eide.

- Det er all grunn til å tro at barnevernet vil fortsette å vokse. Det er det også rom for. Men på et tidspunkt vil muligheten for å rekruttere bli begrenset av tilgangen på kompetanse. Derfor kommer vi ikke utenom en diskusjon om prioritering og hva ressursene i kommunene skal brukes til, sier han.

Eide håper Torkelsen vil overføre flere ressurser fra det statlige barnevernet til det kommunale, slik blant annet Barnevernpanelet anbefaler.

Statlige tiltak øker

Flere stillinger i kommunene har skapt et økt behov for statlige tiltak, ifølge Bufdir-direktør Mari Trommald.

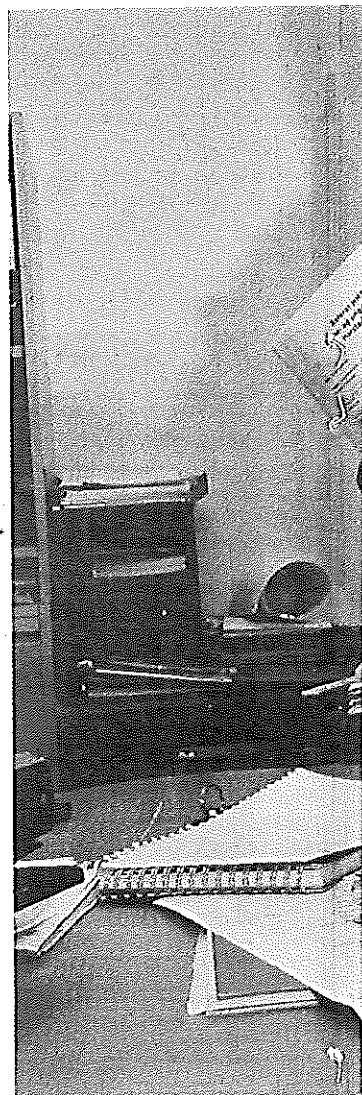
- Vi ser at når det ansettes flere saksbehandlere i det kommunale barnevernet, fører det til økt innsøking til statlige tiltak. Det kan tolkes som om det er et udekket behov for barnevernstjenester, sier hun.

Antall undersøkelsessaker økte med 9,5 prosent og antall barn med kommunale tiltak med 4,5 prosent i fjor. Samtidig økte antall statlige barnevernstiltak med nesten 10 prosent og bruken av forsterkede fosterhjem med 20 prosent.

Hvorvidt omfanget av omsorgssvikt faktisk øker, er det ingen som vet. Men befolkningsveksten alene tilsier at behovet for barnevernstjenester vil fortsette å øke, påpeker Trommald.

Hun synes det er gledelig at flere henvender seg til barnevernet og dermed får hjelp tidligere, og påpeker at det fortsatt er for mange som får hjelpen i seneste laget. Det viser antall akuttplussinger, som økte kraftig i fjor.

MARTE DANBOLT, 416 58 639
marte@kommunal-rapport.no

Trygler om

- **Gi oss flere stillinger! Det er bønnen fra barnevernsledere over hele landet til statsråd Inga Marte Torkelsen (SV).**

- Jeg håper hun vil fortsette satsingen på det kommunale barnevernet. Vi trenger fortsatt øremerkede midler, og de bør gå til stillinger. Det er det som er flaskehalsen, sier barnevernleder Marianne Johnsen i Harstad.

Flere og mer kompliserte saker er hovedårsaken til at køen av barnevernsaker øker, tross flere stillinger. Det svarer ni av ti barnevernsledere i en undersøkelse Kommunal Rapport foretok rundt påske i et utvalg på 150 kommuner. Dette er kommuner som fikk nye stillinger i fjor, men der andelen saker med over tre måneders behandlingstid likevel økte.

Fire av fem barnevernledere mener de må ha flere stillinger for å dekke behovet for barnevernstjenester. De fleste ønsker én til tre nye ansatte, noen enda flere. Barnevernlederne i Fjell,

BARNEVERN

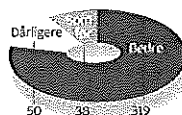
➔ **Sju nøkkeltall** er med i barometeret. Hovedvekten er lagt på saksbehandlingstid og andelen som har individuell plan. I år har vi også tatt med nøkkeltall for forebyggende arbeid i skolehelsetjenesten.

Forskning antyder at høy innsats her kan redusere behovet for noen barneverntjenester seinere i livet. Vi har også en indikator for hvorvidt kommunene har internkontroll.

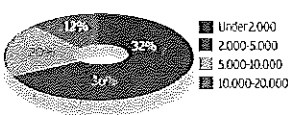
➔ Andelen saker som tar **mer enn tre måneder** å behandle, gikk opp til 24,5 prosent i 2011. Andelen fristbrudd er imidlertid lavere enn for noen år siden, slik at snittet for de siste fire årene (24,3 prosent) er bedre enn tidligere. 81 prosent av barna i barnevernet har nå en individuell oppfølgingsplan. Det er rekord.

➔ Vi har ikke tatt med **andel barn med barneverntiltak** som nøkkeltall, fordi det er vanskelig å si hva som er bra eller dårlig. Et lavt tall kan like gjerne indikere at barnevernet griper for sjelden inn som at alt står bra til.

Ble det bedre eller dårligere bemanning i fjor?

Hvor store er kommunene som har fått dårligere bemanning?

Stillinger i barnevernet, i forhold til antall barn

Kommune	2011	2010	2009	2008	2007	2006
1 Evenes	20,2					
2 Valle	12,5					
3 Nesna	11,7					
4 Kvalsund	11,4					
5 Gratangen	10,3					
6 Lavangen	10					
7 Gamvik	8,7					
8 Tydal	8,1					
9 Kvænangen	8					
9 Tjeldsund	8					
398 Stryn	1,8					
401 Sandøy	1,7					
401 Torsken	1,7					
403 Rødøy	1,5					
404 Bokn	1,4					
405 Flatanger	1,3					
406 Andebu	1,2					
407 Modalen	1,1					
408 Lierne	0,9					
410 Hornindal	0,7					
Hele landet						
						2,5
						2,6
						2,7
						2,8
						2,9
						3,3

Stillinger med fagutdanning, per 1.000 barn (0-17 år)

TABELLEN

Nr.	Kommune	Fylke	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	IK7
1	Marker	Østfold	6,0	4,5	5,3	5,8			6,0	6,0	6,0	Nei	
2	Unjárga	Nesseby/Troms	6,0	3,1	6,0	4,5	5,0	6,0	6,0	6,0	6,0	Nei	
3	Røyrvik	Nord-Trøndel	6,0	6,0			6,0	4,2	6,0	6,0	Ja		
4	Nore og Uvdal	Buskerud	5,0	4,7	6,0	5,1	6,0	4,3	6,0	6,0	Nei		
5	Hasvik	Finnmark	6,0	6,0		5,0	2,1	5,2	6,0	6,0	Nei		
6	Karlsøy	Troms	5,2	5,1	4,0	4,7		5,9	6,0	6,0	Nei		
7	Rennebu	Sør-Trøndel	6,0	6,0	5,7	5,1	3,8	2,9	6,0	6,0	Ja		
8	Vinje	Telemark	5,1	5,8	4,5	4,8	5,6	3,8	6,0	6,0	Ja		
9	Porsgrunn	Telemark	4,3	5,0	5,3	5,0	2,9	6,0	6,0	6,0	Nei		
10	Trangøy	Troms	6,0	6,0	6,0	4,8		2,8	6,0	6,0	Ja		
11	Austrheim	Hordaland	6,0	6,0	6,0	5,9	2,2	2,8	6,0	6,0	Nei		
12	Bamble	Telemark	6,0	6,0	5,9	6,0	1,9	2,9	6,0	6,0	Nei		
13	Siljan	Telemark	5,7	6,0	6,0	5,2	3,1	2,9	6,0	6,0	Nei		
14	Naustdal	Sogn og Fj.	5,7	6,0	5,8	6,0		2,4	6,0	6,0	Nei		
15	Berg	Troms	6,0	3,9	4,1	4,7	3,5	5,6	6,0	6,0	Ja		
16	Bjarkøy	Troms	6,0	4,6			4,5	5,4	6,0	6,0	Ja		
17	Osen	Sør-Trøndel	6,0	5,3	4,7	6,0	3,1	4,6		6,0	Ja		
18	Sandefjord	Vestfold	6,0	6,0	6,0	5,9	2,5	2,0	6,0	6,0	Nei		
19	Røllag	Buskerud	3,6	4,2	4,9	5,6	6,0	5,1	6,0	6,0	Ja		
20	Måsøy	Finnmark	6,0	2,9	6,0	6,0		4,2	6,0	6,0	Nei		

⊙ Andel undersøkelser m behandlingstid over 3 mnd. ⊕ Andel undersøkelser m behandlingstid over 3 mnd, snitt siste fire år. ⊖ Andel barn med utarbeidet plan. ⊗ Andel barn med med utarbeidet plan, snitt siste fire år. ⊘ Netto utgift til forebygging (helsestasjon og skolehelsetjenesten). ⊙ Stillinger med fagutdanning, per barn 0-17 år. ⊕ Innført internkontroll. IK7 Interkommunal barneverntjeneste.

Karakterskalaen går fra 1 (dårligst) til 6 (best).

Tross flere ansatte fårner saksbunkene seg opp hos barnevernleder Marianne Johansen i Harstad. Tjenesten fikk 1,5 nye stillinger i fjor og brukte to årsværk på rettsaker.

FOTO: ODD LEIF ANDREASSEN, HARSTAD TIDENDE

om flere nye stillinger

Salangen og Trondheim mener de trenger henholdsvis fem, åtte og «mer enn ti» nye medarbeidere.

«Vi er for få folk til å ta unna og gjøre en faglig forsvarlig jobb. Behovene er store og har økt dramatisk de siste årene», skriver barnevernleder Grete Klevstad i Vestvågøy til Kommunal Rapport.

Mer tid i retten

Av rundt 500 nye stillinger i det kommunale barnevernet i 2011, havnet 1,5 i Harstad. Det hjalp, men ikke nok til å ta av for økt saksmengde. Antall bekymringsmeldinger økte med 11 prosent og antall plasseringer utenfor hjemmet med 33 prosent. Nesten alle avgjørelsene i fylkesnemnda ble anket, til tingrett og lagmannsrett.

- Ingen av ankesakene førte fram, men vi brukte to hele årsværk på forberedelser og gjennomføring av rettsaker i fjor, forteller Johansen. Hun tror informasjonsarbeid

og omtale av enkeltsaker i media har bidratt til flere meldinger. Kommunen har også arbeidet mye forebyggende arbeid overfor risikoutsatte barn og unge.

- Dette bidrar til at vi i mange tilfeller klarer å komme tidligere inn, og at flere får hjelp.

- Klarer dere å avdekke de mest alvorlige sakene?

- Det er vanskelig å si. Det er krevende å avdekke omsorgssvikt i det lukkede rom. Og det er fortsatt ikke alle som synes det er legitimt å få hjelp av barnevernet, sier Johansen.

Hun synes samarbeidet med Bufetat er vanskelig.

- Vi trækker i hverandres bed, og vi er ikke fornøyd med de til-

ØKER Behovene er store og har økt dramatisk de siste årene

Grete Klevstad, barnevernleder i Vestvågøy

takene de skaffer oss. Vi plasserer barn over hele landet for å gi dem best mulig tilbud, men det er ressurskrevende å følge dem opp. Å reise internt i Nord-Norge er ofte dyrere og tar lengre tid enn å reise til Sør-Norge.

Søkte fem, fikk to

Barnevernleder Torild Gunn Kristoffersen i Tønsberg er ikke fornøyd etter å ha fått to nye stillinger fra Fylkesmannen. De hadde søkt om fem. Nå er de 35 ansatte.

- Vi har 124 undersøkelser gående og 86 barn plassert i fosterhjem og institusjoner. Mange saker for fylkesnemnda og domstoler tar mye tid. Vi føler at vi jobber så godt vi kan, men har noen fristbrudd, sier Kristoffersen.

Hun ser at lokalpolitikere skjærmer barnevernet mens de kutter i andre sektorer, men tror ikke på flere stillinger med kommunale midler.

- Jeg håper for all del at den statlige satsingen fortsetter, sier hun.

Nordre Land kommune

MØTEPLAN FOR 2013

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.12.12	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteplan 1. halvår 2013 – Nordre Land kommune

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:**Møteplan for kontrollutvalget for 2013 fastsettes slik:**

- Mandag 11.02.13 kl. 0900
- Mandag 29.04.13 kl. 0900
- Mandag 17.06.13 kl. 0900
- Mandag 16.09.13 kl. 0900
- Mandag 02.12.13 kl. 0900

SAKSOPPLYSNINGER:

Møteplanen for neste år er basert på tidligere års (normal) praksis mht. møtehyppighet, dvs. 5 møter i året. Mandager er videreført som møtedag i 2013.

Aktuelt å ta hensyn til i f.m. møteplanen:

- Vinterferie (uke 8), påske og høstferie (uke 40).
- Tidspunkt for behandling av kommunens årsregnskap i formannskapet og kommunestyret.
- Unngå møtekollisjon med møter i kommunestyre/formannskapet (onsdager)

Det tas forbehold om møtetidspunkt i f.m. behandling av årsregnskapet (april/mai), da dette møtet må tilpasses rådmannens møtekalender.

Nordre Land

Vedlegg

(Sak 49/12)

Lnr.: 14173/12
Arkivsaksnr.: 12/2854
Arkivnøkkel.: 033 &17

Saksbehandler: VIH

Utskrift til:

MØTEPLAN 1. H.Å. 2013

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde formannskapet til å fatte slikt vedtak:

Møteplan 1. h.å. 2013:

KOMMUNESTYRET:

Tirsdag 12. februar

Tirsdag 19. mars

Tirsdag 23. april

Tirsdag 21. mai - Regnskap

Tirsdag 25. juni

UNGDOMSRÅDET:

Torsdag 14. februar

Torsdag 04. april

Torsdag 23. mai

FORMANNSKAPET:

Onsdag 16. januar

Onsdag 06. februar

Onsdag 27. februar

Onsdag 20. mars

Onsdag 10. april

Onsdag 08. mai Regnskap

Onsdag 29. mai

Onsdag 19. juni

FORMANNSKAPET-ADM.:

Onsdag 06. februar

Onsdag 20. mars

Onsdag 08. mai

Onsdag 19. juni

HOVEDUTVALG FOR LANDBRUK, MILJØ OG TEKNISK:

Onsdag 30. januar

Onsdag 06. mars
Onsdag 17. april
Onsdag 22. mai
Onsdag 26. juni

HOVEDUTVALG FOR LEVEKÅR:

Tirsdag 29. januar
Tirsdag 12. mars
Tirsdag 09. april
Tirsdag 07. mai
Tirsdag 11. juni

KIRKELIG FELLESRÅD:

Torsdag 24. januar
Torsdag 14. mars
Torsdag 02. mai
Torsdag 13. juni

HUSBANKGRUPPA:

Torsdag 14. februar
Torsdag 20. mars
Torsdag 25. april
Torsdag 30. mai
Torsdag 27. juni

ELDRERÅDET:

Torsdag 14. februar
Torsdag 04. april
Torsdag 16. mai
Torsdag 13. juni

RÅD FOR MENNESKER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE:

Torsdag 14. februar
Torsdag 04. april
Torsdag 16. mai
Torsdag 13. juni

UTVALG FOR VILT- OG FISKEFORVALTNING:

Tirsdag 12. mars
Tirsdag 30. april
Tirsdag 11. juni

ARBEIDSMILJØUTVALGET:

Mandag 11. februar
Mandag 22. april

NORDRE LAND KOMMUNE, den 06. november 2012.

Nordre Land kommune**REFERATSAKER**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.12.12	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:	Vedlegg:
1. Melding om politisk vedtak – k.sak 85/12 (møte 23/10-12). Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015.	Vedlegg 1
2. Invitasjon til Kontrollutvalgskonferansen 2013 (6.-7. februar 2013)	Vedlegg 2
3. Invitasjon til seminar i regi av revisjonsfirmaet Deloitte (23. november 2012)	Vedlegg 3
4. Egenvurdering av uavhengighet (brev av 26.06.12 fra Innlandet Revisjon IKS)	Vedlegg 4
5. Diverse avisartikler	Vedlegg 5
6. Neste møte: Tidspunkt og saksliste.	Nei (muntlig orientering)

FORSLAG TIL VEDTAK:**Referatsakene tas til orientering.**

Nordre Land kommune

Vedlegg 1

Utdrag fra møteprotokoll - kommunestyrets møte 23/10-12

SAK NR.: 85/12

KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG
SELSKAPSKONTROLL 2012 - 2015

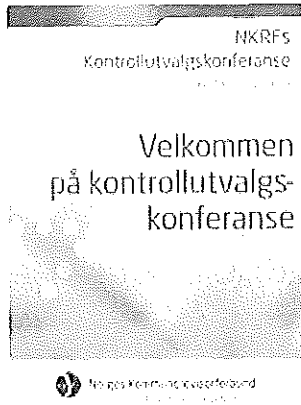
Vedtak:

1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2012 – 2015 godkjennes.
2. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer, og å igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår i planen.

Vedlegg 2

NKRFS Kontrollutvalgskonferanse 2013

6.-7. februar 2013

Nøkkelopplysninger:

Fra/til	6. februar 2013, 10:00 - 7. februar 2013, 15:20
Påmeldingsfrist	19. desember
Pris	Kr 5 800 med overnatting og middag (ikke-medlemmer*: kr 6 200) Kr 4 700 uten overnatting og middag (ikke-medlemmer*: kr 5 100) Ekstra overnatting m/frokost fra 5. - 6. februar 2013: kr 1 300 *) Deltakere fra kontrollutvalg hvor sekretærtjenesten ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.
Sted	<u>Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen</u> <u>Ved behov vil også Comfort Hotel RunWay, som ligger rett ved siden av Clarion, bli benyttet til overnatting.</u>
Foredragsholder	Se programmet

Foreløpig program:

Onsdag 6. februar 2013:

09.00 - 10.00: Registrering og kaffe | Utstilling

Møteleder: Annonseres senere

10.00: Velkommen

► **Ole Kristian Røgdokken**, daglig leder, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10: Åpning

► **Gunn Marit Helgesen**, styreleder, KS - Kommunesektorens organisasjon

10.30: Samhandlingsreformen. Kommunens ansvar - hvordan løser vi det?

► **Else Karin Myhre**, kommunalsjef, Oppegård kommune

11.30: Lunsj | Utstilling

12.45: Kommunal beredskap. 22. julikommisjonens rapport og læring

► **Alexandra Bech Gjør**, advokat og partner, Advokatfirma Hjort DA, og leder for 22. julikommisjonen

13.30: Pause | Utstilling

13.50 - 17.00: Styring i offentlig sektor (med innlagte pauser)

Innledere:

Målehysteri eller god styring?

► **Aksel Hagen** (SV), leder, Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

Om målstyring - styrker og fallgruver

► **Kristin Clemet**, leder, Civita

KS EffektiviseringsNettverkene

► **Greetje Refvem**, fagsjef, KS

► **Chriss Madsen**, spesialrådgiver, KS

Paneldebatt:

Nærmere presentasjon kommer.

19.30: Middag

Torsdag 7. februar 2013:

Møteleder: Annonseres senere

09.00: Velkommen

► Annonseres senere

09.05: Antikorrupsjon i kommunene

► **Tor Dølvik**, spesialrådgiver, Transparency International Norge

10.00: Pause og utsjekking | Utstilling

10.30: Kontrollen og tilsynets plass i demokratiet

► **Anders Anundsen** (Frp), leder, Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite

11.30: Lunsj | Utstilling

12.45: *Kommunene sjekker ikke hvordan bestemor har det*

► **Terje Kili**, fagdirektør, offentlige tjenester, Forbrukerrådet

13.30: *Pause | Utstilling*

13.50: *Programposten annonseres senere*

14.45: *Tillit i tilsynets tid*

► **Andreas Hompland**, sosiolog, skribent og scenarist

15.15: *Avslutning*

► **Per Olav Nilsen**, styreleder, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

Minikurs - parallelt med hovedprogrammet

Torsdag 7. februar 2013:

09.00 - 11.30: De sentrale momentene for å forstå kommunalt regnskap (begrenset antall plasser)

Målgruppe: Ledere og medlemmer av kontrollutvalg

► **Åge Sandsengen**, registrert revisor og daglig leder, Kommunerevisjon IKS Valdres - Hallingdal

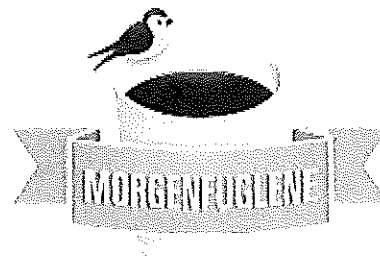
På konferansen i 2012 ble utbyttet av det samme minikurset av Sandsengen evaluert av deltakerne til et gjennomsnitt på over 5 (på en skala fra 1 til 6 (=særdeles godt)).

Innhold:

- Det kommunale økonomisystemet
 - Regnskapets oppbygging
 - Grunnleggende prinsipper og de unike økonomiske sammenhengene - spesielt i balansen
 - Anordningsprinsippet
 - Resultatbegrepet
-

Det tas forbehold om endringer i programmet (*sist endret 13. november 2012*)

KONTROLLUTVALGS- ARBEID – KONTROLL- UTVALGETS ROLLE OG OPPGAVER

Info om seminaret

Et kontrollutvalg kan være en av de mest spennende oppgavene man kan arbeide med i en kommune. Men hva er kontrollutvalgets rolle og oppgaver?

Hvem er seminaret for

Kontrollutvalsmedlemmer, sekretariat, ordførere og rådmenn.

Påmelding ▶

Du lærer om

Utgangspunkt for seminaret vil være Kontrollutvalgsboken som Deloitte har utarbeidet på oppdrag fra Kommunal- og regionaldepartementet. Deloitte eksperter på område vil presentere og innlede til diskusjon om følgende temaer:

- Kontrollutvalget – kommunestyrets kontrollorgan. Hvordan skape god samhandling mellom kontrollutvalg og kommunestyre?
- Hva kan kontrollutvalget forvente av sekretariat og revisor?
- Hvilke oppgaver er kontrollutvalgsoppgaver? Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.
- Hvordan gjøre gode bestillinger av forvaltningsrevisjon? Hvordan få svar på det utvalget lurer på?
- Hva kan en selskapskontroll gi svar på?
- Regnskapsrevisjon og kontrollutvalgets påseansvar
- Hvordan synliggjøre kontrollutvalgsarbeidet internt og eksternt?
- Læring og utvikling

Foredragsholdere

Birte Bjørkelo – Senior Manager – Deloitte AS – Bergen

Kursansvarlig

Geir Bergum Pettersson – Statsautorisert revisor - Partner - Audit & Advisory

Sted: Honne Hotell og Konferansesenter AS, Honnevegen 60, 2836 Biri

Dato / tid: Fredag 23. november 08.30-10.30

Ingen deltakeravgift. Frokost serveres fra 08.00

[Avmeld fra seminarinvitasjoner ralfsonhaugen@deloitte.no](mailto:ralfsonhaugen@deloitte.no)

Hjem | Sikkerhet | Legal | Personvern

Strandgaten 17
Pb 1204
2806 Gjøvik
Norge

© 2012 Deloitte AS

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Til kontrollutvalget

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Nordre Land kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jmfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

Hovedkontor:
Postadr.: PB 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 79

Revisjonsforskriften kap. 6

ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14

ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11

ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7

Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.</i>
Pkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Nordre Land kommune deltar i.</i>
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Nordre Land kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Nordre Land kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Nordre Land kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Nordre Land kommune.</i>
Pkt 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Reidun Grefsrud
Reidun Grefsrud

Fagansvarlig forvaltningsrevisjon/Oppdragsansvarlig revisor

Vedlegg 5

■ INNBYGGERUNDERSØKELSE I NORDRE LAND

– Går i riktig retning

DOKKA
– Det er fint å få en bekreftelse på at vi går i riktig retning, sier ordfører Liv Solveig Alfstad.

Liv Romsås Bekkelund

Gjennom portalen «Bedre kommune» har Nordre Land gjennomført en ny innbyggerundersøkelse.

Forrige gang en slik undersøkelse ble gjennomført var i 2010. Nå foreligger resultatet for 2012, som både forteller noe om innbyggerne syn på hvordan kommunens tjenestetilbud har utviklet seg siden forrige undersøkelse, og hvordan innbyggerne vurderer Nordre Land som bokommune. Innbyggerundersøkelsen gir også en liten pekepinn på hvordan Nordre Land ligger i forhold til de elleve andre kommunene i landet som har gjennomført tilsvarende undersøkelser.

I riktig retning

Hovedinntrykket er at innbyggerne sier at det er godt å bo i Nordre Land, og at kommunen yter gode tjenester, sier ordfører Alfstad som sammen med plan- og utviklingsrådgiver Inger Toril Holte Breien har saumfart tilbakemeldingene fra de 648 personene som har svart på undersøkelsen.

Brukerne mest fornøyd

De som bruker tjenestene våre er mer fornøyd enn de som «synser» om tilbudet. Det er positivt, men det sier også noe om at kommunesektoren kan ha et imageproblem, mener ordføreren. Gjennomgående er nordrelandingene mer

SERVICE: Sentrumservice er blant tjenestene som scorer høyt i undersøkelsen. Sekretær Kari Bjørkell tar gjerne en prat med ordfører Liv Solveig Alfstad og plan- og utviklingsrådgiver Inger Toril Holte Breien. Foto: Liv Romsås Bekkelund

fornøyd med tjenestetilbudet enn «landsgjennomsnittet» (de 11 andre kommunene som har gjennomført undersøkelsen, red. anm.). Undersøkelsen opererer med en skala fra 1 til 6, der 6 er toppscore.

Hjemmehjelpstjenesten (4,3) og barnehagetjenesten (5,1) har økt mest, men vi har også en

bra økning i tilfredsheten med skole (4,6), hjemmesykepleie (4,7), servicetorget (5,0), og biblioteket (5,3). På fritidstilbud for ungdom (4,8) ligger vi godt over «landsgjennomsnittet», sier Alfstad. Bare legevaktjenesten scorer lavere enn snittet.

Bokommunen

Generelt gir tilbakemeldingene på Nordre Land som bosted høy score på alt fra trygghet (5,0) til butikktilbud (5,0), mulighet til å delta i idrett (5,0), tilrettelegging for friluftsliv (4,9) og folkeliv og aktivitet i kommunen (4,8). Men det er også områder hvor Nordre Land ligger under

«landsgjennomsnittet» og langt nede på «scoringstabellen». Folk synes standarden på veier og gater er dårlig (2,6) og at kollektivtilbudet innen kommunen ikke er godt nok (2,7). Kvaliteten på luft (5,1) og drikkevann (4,9) ligger også under «landsgjennomsnittet».

Vi må ta tak i de områdene der folk ikke er fornøyd. Et typisk eksempel er vannkvaliteten som er ett av områdene hvor vi må gjøre det bedre, sier ordføreren. Av undersøkelsen går det også fram i flere av kommentarene (se egen sak) at Landsbyprosjektet er positivt og bidrar til et godt omdømme, men det er

også mange som mener at Dokka prioriterer på bekostning av grenene.

Innbyggerne er heller ikke fornøyd med muligheten til å påvirke kommunale beslutninger (2,9).

Hvorfor tror du dere scorer så lavt på muligheten til å påvirke kommunale beslutninger?

Jeg vet ikke helt. Det er en iboende mistillit. Folk er fornøyd med tjenestene kommunen yter og det utviklingsarbeidet vi driver, men det er lite kopling opp mot politisk nivå som gjør jobben, sier ordfører Liv Solveig Alfstad.

SVINGER HØYERE:

Det er blitt mer sving på barnehagetilbudet. I 2010 scoret det 4,5 på en skala mellom 1 og 6. I år har tilfredsheten økt til 5,1.

Folkets mening

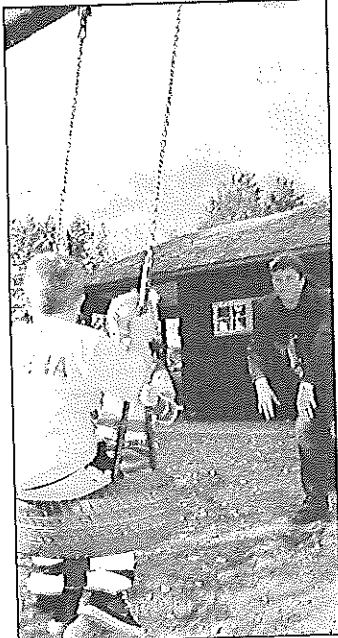
DOKKA
Gjennom Innbyggerundersøkelsen har folk kommet med sine egne kommentarer. Her er et lite utvalg med synspunkter og forslag:

«Vi er et ektepar som har vært gift i 54 år. Vi er begge svært fornøyd med å bo i Nordre Land.» «Det blir for mye Dokka.» «Trenger flere sykehjemsplasser i kommunen.» «Kommunen trenger en ordentlig badeplass.» «Fjern eiendomsskatten.» «Fortsett å stå på!» «Tar ikke nok hensyn til utkantene. Vil kommunen at det fortsatt skal bo folk andre steder enn på Dokka, må det legges til rette for det.» «Skulle ønske at det ble bygd rekkehus/leiligheter ikke bare nede

på Dokka, men også oppe i høyden.» «Begynn og diskuter sammenslåing med Søndre Land.» «Må snart få bedre veistandard på fylkesveiene i kommunen.» «Lekeplass i Dokka sentrum.» «Flerbrukshall i Torpa.» «Sett tæring etter næring!» «Fortsett på den fine utviklingen dere gjør i dag.» «Vi venter på bedre vei Dokka – Vest-Torpa.» «Broyt oftere og skap sentrumsveien. Få tommertransporten over på jernbane.» «Prøv å kjøre Barsokveien. Du må ha pansret bil.» «Hør på folk som ikke bor på Dokka.» «Tragisk at det er tatt så mye dyrt mark – eks Holmenjordet.»

I Innbyggerundersøkelsen sier folk også noe om på hvilke områder de synes kommunen har lyktes de to siste årene:

«Trivsel og positivitet.» «God markedsføring av Dokka, bra handelsstand og mye bra aktiviteter.» «Svært bra skolebygg, og ungdomsklubben er strålende.» «Kommunen gjør mye bra for eldre (pensjonister). En av fylkets beste.» «Nye og renoverte skoler, ungdomstilbudet er bra, god svømmeopplæring, godt omdømme, gode helseilbud for eldre.» «Ikke sett noen forandring.» «Markedsfører Landsbyen på en flott måte. Masse aktivitet i sentrum sommerstid. Barnehageplasser. Psykiatritjenesten er blitt bedre. Pent i miljøgata.» «Skattelegge innbyggerne.» «Landsbyutvikling, masse arrangementer spesielt på Dokka.»

Knut Arild Hareide,
leder, KrF:

Jeg prøver å lære meg å si nei.

AKTUELT

100777.00.110

Dårlig inneløsning på mange skoler

GJØVIK: NRK Brennpunkt har kartlagt inneløsning på samtlige norske skoler. 200.000 barn går på skoler som bryter loven, ifølge programmet. 13 av disse er i Vestoppland.

Anne Marit Sletten

Arbeidstilsynet har undersøkt inneløsning ved 1300 grunnskoler de siste tre årene. Brennpunkt har gjennomgått rapportene fra disse tilsynene – og resultatet er nedslående: Ved

85 prosent av skolene Arbeidstilsynet besøkte, fant de mangler som sopp og mugg, vannlekkasjer, dårlig luft, asbest, ødelagte vinduer, nedslitte toaletter, og manglende systemer for vedlikehold og inneløsning.

For barna betyr det at de hver eneste dag risikerer å få vondt i hodet, hoste, og lære mindre når de er på skolen.

En av tre

NRK Brennpunkt har gått gjennom tall fra Utdanningsdirektoratet og mener å kunne dokumentere at minst 200.000 barn går på skoler som drives i strid med loven. Det betyr at hver eneste dag går en av tre elever i Norge på skoler med ulovlig inneløsning.

– Hvis det ikke er et fullt forsvaret inneløsning på skolen, så er

det lovstridig, sier prosjektleder Conny Bruun i Arbeidstilsynet. Hun har ledet inneløsningstilsyn ved norske skoler de siste tre årene.

15 skoler i Vestoppland står på NRK Brennpunkts liste over skoler med dårlig inneløsning. Se lista over skolene på våre nettsider oa.no.

Lærer mindre

NRK.no skriver at det er godt dokumentert hva et dårlig inneløsning fører til. Friske lærere og elever kan oppleve hodepine, hoste, tørre øyne og vanskeligheter med å konsentrere seg. Folk med astma og allergier blir dårligere, og sykdommen blir verre når luften enten er for tett eller full av muggsopp. Forskning viser også at det er vesentlig vanskeligere å både

lære og lære bort i klasserom med dårlig luft.

Spesialist i arbeidsmedisin og overlege Jan Vilhelm Bakke har jobbet med inneløsning på arbeidsplasser de siste 30 årene. Han er rystet over at så mange barneskoler og ungdomsskoler ikke følger loven.

– Vi har visst i 150 år at det bør være nok og ren luft i klasserom. Det er underlig at vi følger kravene i andre byggsaker, men at spesielt grunnskoler ikke skal ha god inneløsning. Det er dokumentert både i Norge og fra andre land at folk blir unormalt trøtte, får hodepine og konsentrasjonsvansker av dårlig inneløsning. Samtidig er det intuitivt forståelig at hvis du sitter i en bygning hvor du blir trett og får vondt i hodet, så lærer du mindre, sier Jan Vilhelm Bakke til NRK.

– Kommunenes ansvar

OSLO: – Barn har rett til å gå på en skole som tilfredsstiller kravene. Det skal være godt læringsmiljø og godt innemiljø, så dette må kommunene rette opp i. Derfor tar vi en kartlegging i regi av Helse- og Utdanningsdirektoratet og Utdanningsdirektoratet av de skolene som ikke godkjenner kravene til høsten, og vi vil jobbe spesielt med disse skolene, sier helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen (Ap).

Det er kommunene som eier og har ansvaret for grunnskolene i landet, samtidig som det er kommunelagen eller helsevernetaten i den samme kommunen som fører tilsyn med skolens inneløsning. Strøm-Erichsen mener dette er og bør være kommunenes ansvar. – Når kommunene har dette ansvaret, så må de ta dette ansvaret, og skille klart mellom driften av skolebyggene og tilsynet, sier statsråden. (ANB-NTB)

Misnøye med toalettene

Seks vil bli kommunalsjef

LENA

Fire menn og to kvinner har søkt den ledige stillingen som kommunalsjef for helse, omsorg og velferd i Østre Toten kommune.

Sæmund Moshagen

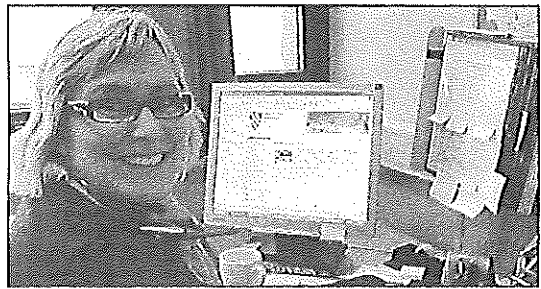
Det var opprinnelig sju søkere til stillingen, som ble ledig da Arne Julsrud Berg sluttet for å bli ny direktør ved Mjøsuseet. Den ene av søkerne har trukket søk-

naden sin etter søknadsfristens utløp. For én av de seks gjenværende søkerne har kommunen funnet grunnlag for å gjøre unntak fra offentlighetslovens bestemmelser om at søkere til offentlige stillinger skal stå oppført i offentlig søkerliste.

De fem søkerne som står oppført i den offentlige søkerlisten er Aleksander Abotnes (26), ikke oppgitt yrkestittel, Hobøl, Inger Torun Holmgren (46), kommunalsjef/assisterende

rådmann, Silsand, Thore Høpferstad (48), direktør, Vangsnes, Olve Moldestad (41), seniorrådgiver, Oslo, og John Tangen (50), arbeidssøker, Gjøvik.

Kommunens avgjørelse om å innvilge den ene søkeren fritak fra å stå på offentlig søkerliste er påklaget til Fylkesmannen. Kommunen begrunner sin beslutning med «hensyn til søkerens nåværende arbeidsplass og ønske om å skåne denne for unødig støy og uro».

SØKER: Inger Torun Holmgren, tidligere barnehagesjef i Søndre Land og nå kommunalsjef/assisterende rådmann i Målselv kommune, har søkt kommunalsjefstilling i Østre Toten. Arkivbilde

KOMMUNENE I GJØVIKREGIONEN

Vil samarbeide mer

GJØVIK

Gjøvik, Land- og Toten-kommunene planlegger samarbeid på nye områder.

Sæmund Moshagen

De fem kommunene i Gjøvikregionen kan få felles sentralbord og landbrukskontor. Det kan bli ett felles brannvesen for Gjøvik og Toten, og det kan bli ett felles barnevern i Land.

Dette er bare noen av områdene rådmennene trekker fram som aktuelle samarbeidsområder i en sak som denne måneden legges fram til politisk behandling i Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Nordre Land og Søndre Land. Hensikten er å hente ut stordriftsfordeler og økonomisk gevinst.

Peke på muligheter

Det ble ingen utredning av kommunesammenslåing i Gjøvikregionen. I stedet kan det altså bli et mer utstrakt interkommunalt samarbeid. Saken som nå legges fram, er et resultat av en bestilling fra kommunestyrene sist vinter. Oppdraget var å peke på ulike tjenesteområder og funksjoner i kommunene som kan egne seg for samarbeid mellom to eller flere kommuner i regionen.

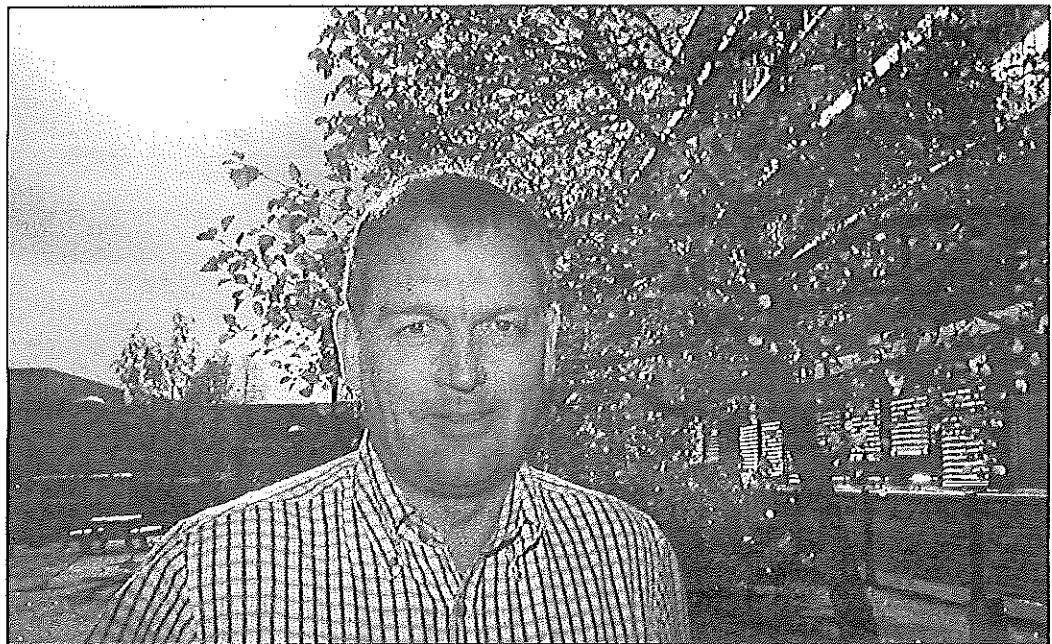
Dette har nå rådmennene gjort. Det neste skrittet blir forstudier for alle områdene som pekes på som mulige samarbeidsområder.

Forstudiene skal pågå fram til mars neste år. Først da vil det bli avklart hvilke områder det skal samarbeides om, hvilke kommuner som skal samarbeide om hva og hvordan vertskommuneoppgavene skal fordeles, sier Bjørn Fauchald, rådmann i Vestre Toten.

Fauchald har sluttet saksutredningen på vegne av alle fem rådmennene, og saken presenteres helt likt i alle fem kommunene.

Høle lista

Følgende områder pekes på for mulig samarbeid mellom alle fem kommunene:

UTSTRAKT SAMARBEID: – Forstudiene vil avklare hvilke områder det skal samarbeides om, hvilke kommuner som skal samarbeide om hva og hvordan vertskommuneoppgavene skal fordeles, sier Bjørn Fauchald, rådmann i Vestre Toten. Foto: Asbjørn Risbakken

■ **Skatt og innføring.** Denne saken er ferdig utredet og vil bli fremmet for endelig avgjørelse i kommunestyrene inneværende år.

■ **Lønn og regnskap.** Disse funksjonene kan følge etter skatt og innføring inn i en ny, stor regional økonomienhet.

■ **Sentralbord.**

■ **Felles driftsstyring av eiendom, vann og avløp.**

■ **Landbrukskontor.**

I tillegg skal det parallelt med forstudiene jobbes videre med planene om å etablere en interkommunal forsterket skjernet enhet for demente og et felles tilsynskontor for byggesaker.

I tillegg pekes det på følgende mulige samarbeidsområder mellom to eller flere kommuner:

■ **Brannvern og beredskap i Gjøvik, Østre Toten og Vestre Toten.**

■ **Barnevern i Nordre Land og Søndre Land.**

«Balansert fordeling»

Omfanget av saken kan sette mange arbeidsplasser i bevegelse, og det er ulike oppfatninger i kommunene om flere av områdene. Lokaliseringsspørsmål berøres ikke nå, men det skal legges opp til en «balansert fordeling av arbeidsplasser mellom kommunene».

Foreslås som nestleder i Senterungdommen

OSLO: Valgkomiteen i Senterungdommen har levert sin innstilling og foreslår gjenvalg på leder Sandra Borch. Gunnar Kaus (24) fra Ringeby er innstilt som ny organisatorisk nestleder.

I tillegg foreslås Torstein Lerhol, opprinnelig fra Vang i Valdres, nå bosatt i Trondheim, gjenvalgt til sentralstyret som representant fra Sør-Trøndelag. Magnus Lajord, også han fra Vang, er innstilt som nytt sentralstyremedlem.

Gunnar Kaus er en av toppkandidatene til Oppland Senterparti sin stortingsvalgliste. Det siste året har han sittet som leder i Oppland Senterungdom. Nå overlater han ledervervet til Marit Knutsdatter Strand fra Øystre Slidre, mens han selv fortsetter som politisk nestleder.

Senterungdommens sentralstyre velges på landsmøtet i Bodø fra 9. til 11. november.

Ja-Du Videoservice ble etablert i 1983 og er Norges ledende leverandør på småfilmoverføring

JULEGAVE TIPS!

Småfilm overført til Dvd/video

Vi overfører alle typer 8mm småfilm/lysbilder-16mm til ønsket videoformal/dvd.

Vi kopierer alle typer video til ønsket format

Vi har kort leveringstid Ta kontakt med oss for

pris/leveringsbetingelser, eller se våre internettider www.jadu.no

JA-DU VIDEOSERVICE A/S Boks 74, 1389 Heggedal Tlf: 66 79 45 45

Kommunal Rapport ønsker korte og poengterte innlegg, maks 700 ord eller 4.100 tegn. Innleggene kan bli forkortet.

Innlegg sendes til redaksjon@kommunal-rapport.no

Kraftig fall i vedlikeholds-nivået på kommunale bygg

Kommune bruker mindre penger på vedlikehold av bygningsmassen. Det er dessuten få kommuner som har **ETABLERTE STRATEGIER** for vedlikehold, og registreringen av nøkkeltall i nasjonal database (Kostra) er byråkratisk og alt for omfattende.

Kommunene behøver å opprette gode analyser og strategier for å komme til rette med problemene, som ellers vil føre til enda større arbeidsmiljøproblemer for de kommuneansatte. SSBs statistikk vedrørende eiendomsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner, publisert i juli 2012, viser en kraftig nedgang i ressurser brukt til vedlikehold. I gjennomsnitt ble det brukt 81 kr pr. m² i 2011. Dette er det samme nivå som i 2008 og det er nedslående. Nivået burde opp mot 200 kr pr. m².

Multiconsult startet systematisk kartlegging av teknisk tilstand, senere også av funksjonalitet/brukbarhet, tilpassningsdyktighet med mer, allerede i 1998 på porteføljnivå. Den tekniske tilstanden, sammen med ambisjonsnivået, er grunnlaget for å beregne det akkumulerte etterslepet i vedlikehold. Etterslepet er grundig dokumentert i flere rapporter.

Kommunene legger inn sine nøkkeltall om ressursbruk og tjenestedata i Kostra hvert år. Det er et uomtvistelig faktum at tilstanden i bygningsmassen er for dårlig. Når forfallet går for langt så påvirker det innemiljø på en svært negativ måte og arbeidsforholdene for både ansatte og brukere blir svært dårlig. Dette er også godt dokumentert blant annet i rapporten «Med skolen som arbeidsplass» (Arbeidstilsynet, 2011).

Det er få kommuner som har en definert strategi for vedlikehold. Mange budsjetterer med utgangspunkt i hva som ble brukt året før uten å ha en langsiktig plan for oppgradering. Vi vet at de store utskiftninger normalt kommer etter 25-30 år, og vi vet at gjennomsnittlig alder på bygningsmassen er ca. 35 år. Det burde derfor ikke være særlig overraskende at det nå er et stort akkumulert behov for opp-

OVERSIKT Kommunene er tjent med å få en oversikt over bygningsmassens tilstand slik at de lage strategiske langtidspaner for forvaltning av sin realkapital.

gradering.

I tillegg til å registrere nøkkeltall for ressursbruket så er det behov å registrere tilstanden til bygningene og følge den over tid. På den måten er det først mulig å se trender i utviklingen. Kommuner og fylkeskommuner har i størrelsesorden 29 millioner m² bygninger hvorav ca. 60 % er skoler og barnehager. Bygningsmassen er fordelt på ca. 30.000 bygninger. Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) har i flere år planlagt å registrere tilstanden til bygningene hvert år i Kostra. Hvert bygg skal angis med ca. 20 tilstandsgrader, totalt ca. 600.000 tilstandsgrader.

Multiconsult har den klare oppfatning at en så stor mengde tall hvert år ikke nødvendigvis gir en nytteverdi for kommunene. Kommunene er tjent med å få en oversikt over bygningsmassens tilstand slik at de lage strategiske langtidspaner for forvaltning av sin realkapital. Nivået på en slik plan bør den enkelte kommune avgjøre på bakgrunn av sine behov og hva de finner mest formålstjenlig. Men det er viktig at alle benytter samme klassifikasjonsstruktur gjennom NS 3424 «Tilstandsanalyse av byggverk».

En oppfølging av tilstand på bygningsmassen på porteføljnivå kan ha nytteverdi for politisk nivå i kommuner og i KRD. Men da må tilstandsgradene ag-

gregeres til ulike nivå hvor mengden tall avhenger av bruk og nytteverdi. En aggregert tilstandsgrad pr. bygning vil redusere rapportering til ca. 30.000 tall. Kommunene rapporterer på 6 bygningstyper og en aggregering pr. bygningstype vil så redusere antall tilstandstall til ca. 2.500.

For å følge utviklingen over tid mener Multiconsult at registrering av bygningsmassens tilstand kan gjøres hvert 5 år på porteføljnivå. Dette er tilstrekkelig til å måle tendensen i utviklingen. Denne registreringen kan så benyttes til å utvikle 5-års vedlikeholdsplaner som basis

for budsjettarbeidet i hver kommune. For å kunne følge opp vedlikeholdsarbeidet må kommunene få en definert strategi for vedlikehold forankret på politisk nivå. Om nødvendige midler likevel ikke settes på budsjettet så bør det fremkomme i regnskapene som en gjeld i balansen.

På nasjonalt nivå vil en slik porteføljerapportering kunne danne basis for en nasjonal oppgraderingsplan, som anbefalt i «State of the Nation», på tilsvarende måte som nasjonal transportplan. I diskusjoner om dette er det uttalt at en slik plan vil premiere de som ikke har gjort jobben sin. Men det er ikke det

som er poenget. Poenget er å få oversikt over behovet, deretter må finansieringen diskuteres og besluttes.

Initiativ fra myndighetenes side til å gripe fatt i dette savnet. I stortingsmelding «Meld. St. 28» (KRD, 201-2012) med tittel «Gode bygg for eit betre samfunn» ligger det mange spennende føringer, spesielt i kapittel 7 «Det offentlige som pådriver og førebilde». Her påpekes at det skal legges mer vekt på livsløpsplanlegging og levetidskostnader, slik det kreves i lov om offentlige anskaffelser. Regjeringen uttaler at mer oversikt over

levetidskostnader gir langsiktige gevinster, og de vil utvikle Kostra og bruken av systemet videre, slik at kommunene og fylkeskommunene kan få bedre styring med bygningsmassen.

Dette ser vi fram til som en viktig del av å forbedre den totale offentlige bygningsmassens tilstand slik at vi på sikt får Gode Bygg for et Bedre Samfunn.

Svein Bjerberg
Rådgivende ingeniør / professor
Multiconsult / IVTNU

Stilling ledig

SV
BS
ero
frik
fan

Vi
ny
de
Fo
kre

Of

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

Lagar strategi for å stoppe forfallet

Kommune-Norge nyttar mindre pengar på vedlikehald no enn før finanskrisa. - Tiltakspakka vart eit **SKIPPERTAK**, meiner eigedomsleiaren i Herøy.

HERØY

Det er eit staseleg bygg, Bergsøy barneskule. Den snart 60 år gamle bygningen i mur ligg høgt over fotballstadion og det gamle kulturhuset i kommunen og er eit bygg det er mykje kjensler knytt til. Men det er gammalt. Bygget er berre delvis ventilert og vatn kjem inn via vindauga. I taket i gongen i fyrste etasje er mørke flekkar som kan skuldast lekkasjar.

Eigedomsleiar Robert Myklebust har sjølv vore elev her. Men han er ikkje i tvil om at elevane i dag treng noko som er betre.

- Kommune-Norge har ikkje moglegheit til å ta vare på alle flotte bygg frå gamle dagar berre av affeksjonsverdi. Den problemstillinga skal Herøy ta stilling til for Bergsøy skule.

Dei pedagogiske krava til eit skulebygg er annleis i dag enn tidleg på 1950-talet, då Bergsøy skule vart bygd. 1. til 4. trinn har alt flytta frå bygget av di dei fungerer dårleg for dei minste. Her er berre 5.-7. trinn att.

No i september får kommunestyret i Herøy ein sak om strategi for vedlikehald på bordet. Myklebust håpar politikarane vil forplikte seg til å løyve 100 kroner per kvadratmeter til vedlikehald kvart år framover. Det vil krevje nær dobbelt så mykje i budsjett-loyving som i dag.

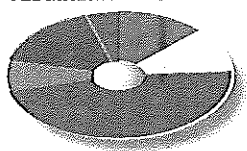
Mindre enn i 2008

Herøy er ikkje åleine om å henge etter på vedlikehaldet. Tal frå Statistisk sentralbyrå syner at kommunane i fjor nytta mindre pengar på vedlikehald enn i 2008, for regjeringa kom med tiltakspakka som skulle halde liv i bygg og anlegg under finanskrisa. Samstundes har kommunane fått fleire kvadratmeter å passe på, så samla har vedlikehaldet gått ned med 5 prosent per kvadratmeter.

Sjølv om noko kan forklarast med at kommunane aldri har bygd så mykje nytt som dei to siste åra, og dermed erstatta ein del gamle bygg, er det likevel mykje som står att.

Arbeidstilsynet hadde i fjor

VEDLIKEHALD 2008-2011

I alt 8,5 milliarder kroner

Barnehage	1,1
Idrett	1,0
Skule	4,0
Administrasjon	0,7
Institusjonar	1,4
Kultur	0,4

Endring frå 2008 til 2011

Per kmv, I alt	2008	2011	Endring
Barnehage	200	126	-37%
Idrett	88	125	+42%
Administrasjon	84	77	-8%
Kultur	57	75	+32%
Skule	85	74	-13%
Institusjon	57	66	+16%

Utgifter til vedlikehald i kommunal eigedomsforvaltning, per kvadratmeter, kjelde: SSB/endelege Kostra-tal 2011

haust ein offensiv i skulebygg. Av dei 53 kommunane som fekk besøk, var det berre fire som ikkje fekk pålegg frå tilsynet.

Det overraskar ikkje Fredrik Horjen, rådgjevar og snart ansvarleg for å følgje opp programmet *Kompetanse for betre eigedomsforvaltning*, som har gått frå prosjekt til fast satsing for Direktoratet for byggkvalitet.

- Vedlikehaldet må vere løpande, men ein ny skule kan stå i ti år før problem melder seg. Så forfell skulen til han er 20 år. Då byrjer ein del ting å ryke, pappen på taket vert lekk og ein plasserer bøtter innandørs. Etter 25 år kjem mykje nye, friske pengar, ombygging og mange andre tiltak - kommunen bygg nesten ein heilt ny skule. Det er ein veldig dyr måte å ta hand om bygg på.

Han trekk fram Sor-Varanger som eit døme på korleis eit enkelt tiltak kan forplikte. Kommunen har vedteke at bygga skal vere i tråd med offentlege krav. Eigentleg sjølv sagt, men det forpliktar.

- Kommunane bryt heile tida norsk lov innan helse, miljø og tryggleik. Alle kommunestyret burde vedta at bygningane skal vere i tråd med lover og reglar.

- Må kunne dokumentere

Herøy fekk fleire pålegg frå Arbeidstilsynet, og eigedomsleiar Myklebust meiner tilsyn på overordna nivå er slikt kommunane berre må innsjå at det blir meir av.

- Dei statlege tilsyna arbeider meir og meir systematisk på eit overordna nivå. Kontrollen handlar meir om planar og dokumentasjon enn om lyset er på i klasserommet. Nyleg spurte Matstilsynet oss om vi kan dokumentere at vi kontrollerer temperaturen i kjøleskåpet kvar dag.

Det må vere betre å ha ein slik rutine enn å gjere noko med problemet den dagen ein lærar vart sjuk av bederva mat, meiner Myklebust.

I dag får kommunestyret i Herøy ein plan om vedlikehald til handsaming kvart år. Den vert lagt fram tidleg på året, nokre få veker etter at budsjettet er vedte-

ke. Dermed er det lite rom for politikanne til å gjere noko, føringane i budsjettet avgjer. Difor vil Myklebust ha planen for vedlikehald handsama samstundes med budsjettet. Då kan det vere større sjanse for at politikarane prioriterer vedlikehald.

- Vi har store avstandar og mange bygg med svært varierende kvalitet. For nokre nærmar lei veta dei seg slutten. Det er ein klassisk kommunal filosofi; ein byggjer, bruker det opp og bruker det litt til.

Ikkje alt er gammalt i Herøy heller. Nye Einedalen skule har erstatta fire grendeskular.

Skilnaden frå Bergsøy er slående, med sandvolleyballbane framom skulen og energibruk nær passivhus. På Bergsøy vart leikeapparata for nokre år sidan fjerna etter eit tilsyn. Dei var ikkje trygge nok, og det var ikkje pengar til å kjøpe nye.

- Dyrt vedlikehald

Kommunane har investert mykje i bygg dei siste åra. Mange gamle skular er erstatta av nye.

- Det står ikkje så dårleg til som ein kan få inntrykk av. Mesteparten av investeringane i kommunane er i bygg. Dei vedlikeheld i stor grad ved å investere i nytt, seier rådgjevar Horjen.

Men å byggje nytt i staden for å halde ved like er dyrt.

- Investeringane skal betalast attende, og dei belastar økonomien meir enn om du haldt bygga ved like. I staden nyttar kommunane nesten berre investeringsmidlar på bygg, i staden for driftsmidlar.

Tiltakspakka kommunane fekk, hjelpte berre ei kort periode.

- Den vart eit skippertak. Fleire kommunar reduserte loyvingane det same året som pengane kom. Mykje gjekk til nybygg. Det er det klassiske. Det er mest moro å byggje nytt. Det ser ut til å vere ei naturlov; slik er det i alle land, seier Horjen.

Direktør for interessepolitikk i KS, Helge Eide, meiner òg at det

Redaktørene: Fremskritt

NILS ØYVIND, Norsk Redaktørforening.

- Dette betyr at vi endelig er ferdig med den alderdommelige og altomfattende taushetsplikten, og at vi er tilbake til taushetsplikt som gjelder konkrete forhold og faktiske opplysninger. Dette er også slik det var tidligere, helt til bestemmelsen ble endret i forbindelse med at private revisorer begynte å tilby tjenester til kommunene. Det nye forslaget må sies å være et fremskritt som rydder opp i alle de misforståelsene som den gjeldende bestemmelsen har skapt.

Revisor: Åpenhet viktig for tillit

NINA HESET, Nedre Romerike distriktrevisjon.

- Kommunerevisjonens oppgave er å føre kontroll med fellesskapets verdier på vegne av de folkevalgte og innbyggerne i kommunene. Kommunene er opptatt av å praktisere mer offentlighet. For meg blir det da veldig rart at revisjonens skulle gå i motsatt retning. Det blir helt feil dersom vi skulle merke revisjonsberetningen om regnskapet med unntatt offentlighet. I vannverkssaken på Nedre Romerike var åpenhet svært viktig for å gjenvinne tillit. Det får man ikke ved å henvise til taushetsplikt når det ikke er grunnlag for det.

Revisorforbundet: Virker bra

OLE KRISTIAN RØED, Kommunerevisorforbundet.

- Dette er nytt for meg, og jeg må få studere dette nærmere. Men hovedtrekkene virker bra. Vi har selv laget et forslag som ikke er veldig annerledes. Offentlig revisjon bør ha de samme taushetsbestemmelsene i stat og kommune. De bør bygge på de samme prinsippene. Taushetsplikten har vært problematisk. Det har vært usikkert hvor bokstavelig reglene skulle tolkes. Det har skapt problematiske forhold. Jeg tror denne endringen blir bra mottatt.

Fjerner total taushetsplikt

Kommunerevisorer skal ikke lenger ha strengere taushetsplikt enn øvrige offentlig ansatte, ifølge et **FORSLAG** på intern høring i regjeringen.

Siden 2002 har kommunerevisorer hatt taushetsplikt om alle opplysninger de får kjennskap til i sitt oppdrag for kommunen eller fylkeskommunen. De har derfor måttet avstå fra kommentere sine egne revisjonsrapporter, selv etter at de er offentliggjort ved oversendelse til kommunen – og selv om opplysningene kan ha vært offentlige for alle andre.

Foreslår lovendring

Nå foreslår Kommunaldepartementet å endre kommuneloven, slik at taushetsplikten ikke blir videre enn hva det er saklig behov for.

«Etter departementets vurdering er det vanskelig å se at revisor bør være underlagt en strengere taushetsplikt enn det som etter forvaltningsloven § 13 gjelder generelt for offentlig ansatte», heter det i et internt høringsnotat Kommunal Rapport har fått tilgang til.

Høringsnotatet med forslag til lovendring ble sendt ut fra Kommunaldepartementet i begynnelsen av mai. Den interne høringsfristen gikk ut i slutten av mai. Det er trolig dermed bare spørsmål om tid før departementet sender forslaget på alminnelig høring.

Statssekretær Dag-Henrik Sandbakken (Sp) vil imidlertid ikke kommentere forslaget fra

eget departement. Han har tidligere sagt at han forstår at «noen kan oppfatte det som absurd» at revisor har fullstendig taushetsplikt.

Kommunal-rapport.no omtalte tidligere i år at kontrollutvalget i Bærum utstedte en lokal fullmakt for å sikre at kommunerevisjonen fritt skulle kunne kommentere egne revisjonsrapporter, uten å bryte taushetsplikten.

Mer åpent

Taushetsplikten i forvaltningsloven gjelder i utgangspunktet bare forhold av privat interesse, ikke offentlig. Kommunerevisorene

vil derfor få anledning til både å offentliggjøre og uttale seg om en rekke offentlige forhold.

Kommunaldepartementet ber om særskilte kommentarer fra de øvrige departementene vedrørende dette, men mener selv at de nye reglene vil være logiske.

«For eksempel vil opplysninger om kommunens drift og organisering ikke være opplysninger som bør være taushetsbelagt på revisors hånd», påpeker departementet i høringsforslaget.

VEGARD VENLI, 470 69 391
vegard@kommunal-rapport.no
OLE PETER PEDERSEN, 900 57 640
ole.petter@kommunal-rapport.no

Vil innføre utsatt offentlighet for revisjonsdokumenter

Kommunaldepartementet foreslår at kommunene bør få adgang til å unnta dokumenter midlertidig fra offentlighet, i saker der revisjonen skal rapportere til kontrollutvalget.

De vil imidlertid kreve en endring av offentlighetsloven. Etter lovens § 5 kan Riksrevisjonens

dokumenter unntas offentlighet fram til saken er mottatt av Stortinget. Departementet foreslår en tilsvarende mulighet i kommunen, slik at revisjonens dokumenter kan unntas fram til saken er fremlagt for kontrollutvalget.

«Ikke-dokumenterte påstander og opplysninger som det viser seg ikke er grunnlag for å innta i den endelige revisjons-

rapporten, har mindre læringsverdi for kommunen. Hvis slike opplysninger får mest oppmerksomhet i debatten, vil det kunne svekke læringsverdien av det fagtagrunnlaget som legges til grunn i den endelige rapporten, mener Kommunaldepartementet.

En endring av offentlighetsloven er opp til Justisdepartementet å vurdere.

TI ÅRS KAMP MOT TAUSHET

13. DESEMBER 2002 Kommunaldpartementet sender på høring et forslag om endringer i kommuneloven, inkludert revisors taushetsplikt.

11. APRIL 2003 Kommunalminister Erna Solberg (H) legger fram forslag om å utvide revisors taushetsplikt. Med henvisning til konkurranseutsetting av revisjon, mener regjeringen at det er nødvendig å ta inn i kommuneloven en bestemmelse om taushetsplikt, som slår fast at den som tar revisjonsoppdrag for en kommune har generell taushetsplikt om det vedkommende får kjennskap til i sitt arbeid.

9. DESEMBER 2003 Stortinget vedtar endringer i kommuneloven, med ny paragraf om taushetsplikten for revisor: «Med mindre det følger av revisjonens oppgaver etter denne lov eller forskrift gitt i medhold av nr. 8, el-

ler den opplysningene gjelder har samtykket til at taushetsplikten ikke skal gjelde, har revisor plikt til å bevare taushet om det de får kjennskap til i sitt oppdrag for kommunen eller fylkeskommunen.» Taushetsplikten blir ikke nevnt i den en time og femten minutter lange debatten.

28. NOVEMBER 2008 Kommunaldpartementet setter ned en arbeidsgruppe, ledet av Steinkjer-ordfører Bjørn Arild Gram, som skal se på styrket egenkontroll i kommunene. Å vurdere revisors taushetsplikt er en del av mandatet.

14. JANUAR 2009 Norges kommunerevisorforbund skriver til Kommunaldepartementet og ber om å få avklart hvor langt revisors taushetsplikt faktisk går som følge av kommunelovens §78.7.

15. DESEMBER 2009 Rapporten «85 tilråddinger for styrket

egenkontroll i kommunene» legges fram for Kommunaldepartementet. Gram-utvalget har ingen innvendinger mot taushetsplikten: «Arbeidsgruppa mener at revisor framleis bør ha teleplikt som i dag.»

9. APRIL 2010 15 måneder senere svarer departementet: «Selve ordlyden i bestemmelsen peker klart i retning av at taushetsplikten omfatter alle opplysninger», skriver KR.D.

22. DESEMBER 2010 Kommunerevisorene legger fram et konkret forslag til ny lovtekst, der taushetsplikten begrenses til «forhold av personlig karakter eller opplysninger om drifts- eller forretningshemmeligheten», og for øvrig i tråd med forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt.

16. FEBRUAR 2011 Statssekretær Dag-Henrik Sandbakken (Sp) sier til Kommunal Rap-

port at han har sans for forslaget. «Det kommunerevisorene tar til orde for, er helt i tråd med vår tenkning og ønske om mest mulig åpenhet i forvaltningen», sier Sandbakken.

20. MARS 2012 Norges kommunerevisorforbund ber i et brev til kommunalkomiteen på Stortinget om å gjøre om bestemmelsen om taushetsplikt. «Enkelte tolker taushetsplikten for kommunens revisor til å omfatte også offentlige opplysninger og offentlige dokumenter. Vi mener dette ikke tjener den offentlige debatten og kan skade lokaldemokratiet», heter det.

9. MAI 2012 Kommunaldpartementet sender forslag om endringer i kommuneloven på høring til de andre departementene. Inkludert i forslaget er endringen i revisors taushetsplikt.

Fjerner årsverk og bygger ned tilbud

Mens presset på barnevernet øker, fjerner det statlige barnevernet 150 årsverk. Institusjoner bygges ned, og tilbudet om **HJELPETILTAK** i hjemmet reduseres uten at kommunene er klare til å ta over.

RANA, OSLO

Etter mange års vekst kniper politikerne budsjettene til det statlige barnevernet (Bufetat). Tross 50 millioner kroner ekstra i revidert nasjonalbudsjett, må etaten kutte kostnader for 250 millioner kroner. Samtidig må den finne fosterhjem og institusjonsplasser til stadig flere barn og unge som tas ut av hjemmene sine.

I år skal Bufetat i år fjerne om lag 150 årsverk, legge ned 23 statlige institusjonsplasser og redusere bruken av private plasser, viser opplysninger Kommunal Rapport har innhentet fra Bufetats regionkontorer.

Færre institusjonsplasser skal kompenseres med flere fosterhjem. Det er en ønsket omstilling i tråd med nasjonale mål- og også langt billigere.

Samtidig kutter Bufetats regionkontorer i individuell veiledning til fosterforeldre, hjelpetiltak i hjemmet, ettervern og andre tjenester som de i ulik grad har hjulpet kommunene med.

Regionene har bygd opp ulike tiltak som de ikke har anledning til å fortsette med. Vi har en sterk aktivitetsvekst innen våre lovpålagte oppgaver og må først og fremst sørge for å løse dem best mulig, forklarer direktør Mari Trommald i det statlige barnevernet.

Kutter hjelpetiltak

De største endringene skjer i Nord-Norge, der Bufetat har gått lengst i å bote på hull og mangler i det kommunale barnevernet. Alle institusjoner i landsdelen har familie- og nettverksavdelinger som selger hjemmebaserte tjenester til kommunene. Nå fjernes 18 av disse 57 årsverkene.

Ved Yttrabekken ungdomshjem i Rana er to av seks slike årsverk alt inndratt. På det meste har avdelingen arbeidet i 70 familier årlig, fordelt på en rekke kommuner på Helgeland. Ofte har de klart å hindre omsorgsovertakelser, ifølge daglig leder Olav Bergvik. Han tviler på at de vil klare å hjelpe mer enn 25 familier i året heretter.

Jeg tror alle vil være enige i at det er best om ungdom som sliter kan få hjelp og bli værende hjem-

me, sier Bergvik.

Han er fortvilet over å miste kompetanse som de har brukt mange år og flere millioner kroner på å bygge opp.

Nestleder Howar Johnsen forteller at de er i familiene i tre til seks måneder. Multisystemisk terapi heter tilbudet som gis til familier med ungdom med alvorlige atferdsvansker. I ni av ti familier hjelper det.

Noen ganger må ungdommene ut av hjemmet. Vi er ikke her for å dekke over omsorgsvikt, sier Bergvik.

Kranen skrudd igjen

For sosialsjef Lars Karle Næss i Rana kommune er nedbyggingen av tilbudet fra Bufetat en stor utfordring.

Vi merker allerede konsekvensene. Kranen er skrudd kraftig igjen, og vi har ikke tilsvarende kompetansen, sier han.

Barnevernstjenesten er presset fra før og har fått bøter for å oversitte undersøkelsesfristene.

Det er et misforhold mellom nedbyggingen i Bufetat og oppbyggingen av kompetansen i kommunen. Vi har gjort oss avhengige av hjelpen vi får fra Yttrabekken, sier Næss.

Veronika Løvang-Hansen i Landsforeningen for barnevernsbarn i Nord-Norge synes det er alvorlig at det kuttes i tilbudene.

Det er tragisk at det går ut over sårbare barn og unge. Arbeidet som drives av familie- og nettverksavdelingene er uhyre viktig, og det er et skrikende behov for ettervern. Kommunene har verken penger eller kompetanse til å overta, sier Løvang-Hansen.

Rådmann Steinar Sørensen i Evenes har betalt 12.000 kroner per måned til Bufetat for å få kvalifisert hjelp til familier i krise. I perioder trenger flere familier hjelp samtidig, andre ganger ingen.

Rådmannen tror staten sparer lite på å kutte tilbudet. Og selv om Evenes og Skånland har felles barnevernstjeneste, er kommunene altfor små til å overta.

Vi har ikke kompetanse til å drive med familierapi. Bufetat har gjort en habil jobb som vi har sett virke. Ofte er dette et alternativ til omsorgsovertakelser, sier Sørensen.

En reform i reformen

Ordfører Avar B. Prestbakmo (Sp) i Salangen er innstilt på at kommunen må ta et større ansvar,

men synes endringene skjer for fort.

Vi er under ekstremt tidspress. Jeg forventer at Bufetat skjønner at det ikke bare er å knipse når vi må bygge opp noe helt nytt, sier han.

Salangen har interkommunalt barnevern med Gratangen og Lavangen. To av åtte årsverk er tilført med øremerkede midler. Totalt har kommunene fått 470 nye stillinger med statlig hjelp de siste to årene. Vel 40 har havnet i Nord-Norge. Prestbakmo avviser at de dermed er kompensert for Bufetats kutt.

De nye stillingene skulle få ned saksbehandlingstiden. Men antall saker øker, så vi får ikke nødvendigvis frigjort ressurser til å bygge opp nye tjenester.

Sp-ordføreren mener Bufetat burde avventet regjeringens arbeid med å evaluere barnevernsreformen fra 2004.

Det er egentlig en reform i reformen, det som nå skjer. Reformen er satt i gang før regjering og storting har trukket konklusjonene, sier Prestbakmo.

Bekymret regiondirektør

KS' fylkesstyret i Nord-Norge har advart Bufetats overordnede i departement og direktorat om konsekvensene av det som nå skjer.

Resultatet kan bli flere oppgaver til kommunalt barnevern, at familier og barn ikke får den hjelpen de trenger, en ytterligere nedprioritering av forebyggende arbeid og flere omsorgsovertakelser, listet de opp i et brev i februar.

Seniorrådgiver Sylvi Hjelte i KS Nord-Norge beskriver Bufetat i landsdelen som en storesøster for de små kommunene. De har bistand også til hjelpetiltak i hjemmet og forebyggende arbeid.

Samtidig som antall barnevernssaker øker veldig, presterer staten å bygge ned tilbudet for kommunene er blitt styrket til å ta over. Det totale barnevernet blir svekket. Vi er veldig bekymret, spesielt for de mange små kommunene.

Bufetats regiondirektør i Nord-

TRAGISK
Kommunene har verken penger eller kompetanse til å overta

Veronika Løvang-Hansen, Landsforeningen for barnevernsbarn i Nord-Norge

REFORM
Det er egentlig en reform i reformen. Den er satt i gang før regjering og storting har trukket konklusjonene

Avar B. Prestbakmo (Sp), ordfører i Salangen

ts kuttliste

- 250 millioner kroner, budsjett.
- nom vridning fra institusjon til fosterhjem
- kjøp av private plasser.
- ester utført for kommunene:
- ng, familie/nettverksarbeid,
- t og ettervern.
- i regionene.

Kommunal Rapport ønsker korte og poengterte innlegg, maks 700 ord eller 4.100 tegn. Innleggene kan bli forkortet.

Innleggsendes til redaksjon@kommunal-rapport.no

Debatt

Hvorfor er godt språk bare viktig i staten?

Klarspråk-prosjektet i staten har i regi av FAD virkelig fått fokusert på hvor viktig det er å snakke og skrive så folk **FORSTÅR**.

Kommunikasjon der mottaker ikke skjønner budskapet, er sløsing med tid og ressurser. Likevel er det mange eksempler på dårlig og uklart språk i det offentlige.

Viktige argumenter for å drive klarspråkarbeid i det offentlige er:

- Å gjøre brukerne godt kjent med hvilke rettigheter og plikter de har. Det er viktig at dette ikke svikter på grunn av uklart eller vanskelig språk.
- Å redusere tallet på henvendelser som skyldes uklart eller vanskelig språk i informasjon som vi sender ut.
- Å redusere antallet feil fra brukerne.
- Å skape større tillit blant brukerne av ulike virksomheter og måten de løser oppgavene sine på.
- Fordi det er en demokratisk rett å motta informasjon fra de statlige (des offentlige) myndighetene på et språk som alle har forutsetninger for å forstå.

Klarspråk-prosjektet har jobbet godt med å «stimulere til bedre og mer brukervennlig språk i statlige virksomheter» som det står på nettsidene. De har fått mye til å skje, blant annet

er det utarbeidet verktøykasse med råd og tips for å forbedre språket og råd om hvordan sette i gang og gjennomføre egne språkprosjekt. I tillegg er det en økonomisk støtteordning for språkprosjekter i statlige etater. Og dette er sakens kjerne.

Det er i kommunene folk bor og det er kommunens tjenester folk flest forholder seg til i hverdagen. Det sendes ut en vanvittig mengde kommunale brev og informasjonsskriv om en mengde forskjellige tjenester hvert år. Så selv om staten er synlig i alle postkasser i Norge når selvangivelsen skal leveres og veivagiften skal betales, er an-

BREVSKRIVING Det er kommunene som jevnt og trutt kommuniserer med folk i dette landet

delen statlige brev ikke hoveddelen av informasjon som innbyggerne mottar fra det offentlige. Det er kommunene som jevnt og trutt kommuniserer med folk i dette landet.

I et demokratisk perspektiv er det gjennom det lokale folkestyre folks tillit etableres. Det er lokalt vi vil skape engasjement og interesse - og ikke minst forståelse for hvordan det offentlige forvalter godene. Dermed bør det språklige arbeidet også styrkes lokalt.

Vi i Forum for offentlig service etterlyser derfor en satsing på å forbedre det kommunale språket også. En kommune har flere hundre standardbrev og flere tusen nettartikler. En gjennomgang og forbedring av disse vil kreve store ressurser. I underveisevalueringen for statens Klarspråk-prosjekt, står det at virksomhetene som har deltatt, legger størst vekt på at de fikk økonomisk støtte til arbeidet (www.sprakradet.no). Det vil også gjelde for kommunene, ressursene er trolig enda knappere der.

Statens Klarspråk-prosjekt ligger inn under PAD og ledes av Difi i samarbeid med Språkrådet. Vi undres over om det faktisk er sånn at fordi en god idé dukker opp i ett departement, så kan ikke ideen videreføres i et annet departement? For da vil det kunne hindre framdrift og videreføring

til det beste for flere områder i det offentlige. FAD har gjort en god jobb med sitt språkprosjekt og dette bør uten tvil være mal for et kommunalt arbeid.

SPRÅKRØKT KS bør i samarbeid med KRD se på hvordan en kommunal språksatsing kan utvikles og gjennomføres

I Kommune-Norge prøver vi alltid å lære av de gode erfaringene andre gjør, bør ikke det gjelde departementer og direktorater også?

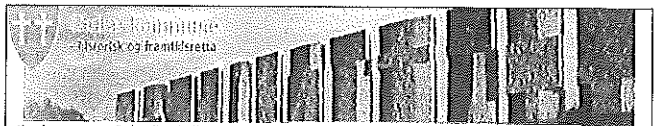
KS er aktive på å utvikle planer og standarder for elektroniske tjenester i kommunene. Det er en viktig satsing. Men hva hjelper det med fine nettsider og elektroniske tjenester hvis språket på de samme sidene er uklart og uforståelig? KS bør i samarbeid med KRD se på hvordan en kommunal språksatsing kan utvikles og gjennom-

føres. Forum for offentlig service har 180 kommuner som medlemmer, vi har 10 regionale nettverk og vi stiller gjerne opp for å dele vår kunnskap og erfaring i et slikt prosjekt.

Ingrid Trømborg
Styreleder
Forum for offentlig service
Kommunikasjon- og servicesjef
Fredrikstad kommune

Stilling ledig

Kystkommunen Gulen ligg heilt sørvest i Sogn og Fjordane på grensa til Hordaland, og mellom Sognefjorden og Fensfjorden. Landarealet på 596km² inneheld ein variert og spennande natur med 1500 øyar, holmar og skjer, og eit fastland som er prega av små dalføre på kryss og tvers i landskapet. Del vel 2300 fastbuonde bur spreidd i landskapet, og fordelar seg ganske jamt i dei fire skule-krinsane Brekke, Dalsfjyra, Eivindvik og Byrknes. Frå kommunegrensa i sør er reisetida omlag 1 t. med bil til Bergen. Snuggbåtar tek deg trygt og raskt til Bergen, Fjordane og indre Sogn.

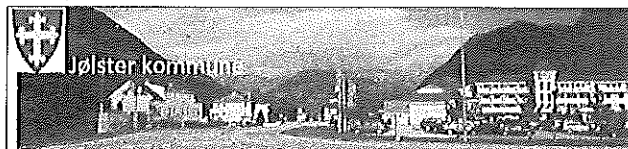
Gulen kommune søker;

Rådmann

Fullstendig utlysning finn du på www.gulen.kommune.no eller www.k-rekruttering.no Kontakt gjerne ordførar Hallvard Oppedal tlf. 41 51 39 58 eller seniorrådgjevar Jan Sebjørnsen tlf. 95 00 94 44. Søknadsfrist: 3. september. Søknad med C.V. til: post@k-rekruttering.no

Stilling ledig

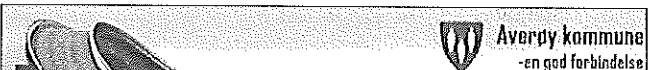
Jølster ligg midt i Sogn og Fjordane. Kommunen dekkjer eit areal på 671 km². Av dette er 90 km² isbrear og 43,5 km² ferskvatn. Busetnaden i kommunen ligg rundt det ca 3 mill lange Jølstravatnet, Jølster kommune har satsa på oppbygging av bustadfelt, skular og servicetilbod i del to tettstadane Vassenden og Skel. Frå Jølster er det kort veg til regionsenter både i Sunnfjord, Nordfjord og Sogn. Særleg viktig for kommunen er tilboda i Fjorde.

Jølster kommune søker

Rådmann

Fullstendig utlysningstekst finn du på www.jolster.kommune.no eller www.k-rekruttering.no Nærare opplysningar får du av ordførar Oddmund Klakegg, tlf: 99 20 26 61, konst.rådmann Arnar Helgheim, tlf: 97 58 14 18 eller seniorrådgjevar i Kommunal Rekruttering, Jan Sebjørnsen, tlf: 95 00 94 44.

Søknadsfrist: 31. august. Søknad med CV til post@k-rekruttering.no

Kystkommunen Averøy er en vekstkommune med ca 5600 innbyggere, som ligger vakkert plassert mellom Molde og Kristiansund. Averøy har fastlandsforbindelse mot begge byene. Dette har hatt og vil få stor betydning for utviklingen i kommunen fremover. Averøy er en kommune i god vekst, og det satses sterkt på næringsutvikling, kultur, reiseliv og økt bosetting. Vi søker nå etter rådmann til Nordmres mest spennende jobb.

Averøy kommune søker;

Rådmann

Fullstendig utlysning finner du på www.averoy.kommune.no eller www.k-rekruttering.no Nærere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til ordførar Ann-Kristin Sørvik, tlf. 71 51 35 01 eller 95 18 11 11. E-post: ann-kristin.sorvik@averoy.kommune.no eller seniorrådgjevar Jan Sebjørnsen tlf. 95 00 94 44.

Søknadsfrist: 20. august. Søknad med C.V. til: post@k-rekruttering.no

